

EGY AZ ISTEN

Unitárius Közlöny

KOLOZSVÁR, 1888–1948/1990. • 22. (82.) ÉVF. • 1. SZÁM • 2012. JANUÁR • ÁRA: 2,00 LEJ

Fotó: Fülöp Lóránt

Adjon Isten!

Faluhelyen ma is gyakran hallani ezt a zamatos ízű köszönést. Miként az életünk átalakul az ünnepekben, szilveszterkor úgy telik meg jelentéssel e mindennapi köszönés. Ilyen különös jelentéssel ismerkedtem meg Székelyderzsben. Esztendő utolsó napján az édesapák elindulnak gyermekeikkel, és a falu határában íjnak való mogyorófa-ágot, nyílveszőnek való nádat vágnak. A nyílveszők végére csillagszórót csomóznak. Szilveszter éjszakáján ezekkel vonulnak a vártemplom elé, ahol szertartásos íjazásba

kezdenek. Célpont a torony kivilágított ablaka. A hagyomány szerint, akinek sikerül belőnie a torony ablakán, annak az új esztendőben teljesül a kívánsága. Isten megadja, amit kér. A mindennapi köszönés ünnepi jelentést kap. Az Unitárius Közlöny szerkesztőségének nevében Arany János sorával kívánom a 2012. esztendőre: „Visszavonás, levonás / Minket ne eposszen. / Legyen egység, türelem / Hit a jövődoben. / Adjon Isten, ami nincs / Ez új esztendőben.”

Demeter Sándor Lóránd

A tartalomból:

- 1 *Biztatás az idő határán*
- 4 *Lelkészszentelő zsinat Székelykeresztúron*
- 10 *Egyazon sátor alatt*
- 18 *Egyensúlykeresés változó világunkban*
- 20 *I. ODFIE-gála*

Áldjon meg téged az Úr, és őrizzen meg téged! Ragyogtassa rád orcáját az Úr! (4Móz 6,24–25b)

Az egyház hírei

Az adventi időszak beköszöntével az **Unitárius Lelkészek Országos Szövetsége** (ULOSZ) imaesteket szervezett kilenc egyházközségben. Advent első vasárnapján Sepsiszentgyörgyön tartották az első alkalmat, majd szerre a következő településen került sor a rendezvényre: november 29-én Ürmösön, december 1-jén Brassóban, 8-án Tordán, 9-én Jobbágyfalván és Nyárádszeredában, advent harmadik vasárnapján Marosvásárhelyen, december 14-én Székelyudvarhelyen, 15-én pedig Csíkszeredában.

A meghitt hangulatban eltöltött alkalmak keretében sor került az ULOSZ által a közelmúltban kiadott **Egy az Isten** című **imakönyv** bemutatására. Az est folyamán a jelen levő szerzők felolvastak a kötetből, illetve közösen zsoltárokat énekeltek az unitárius énekeskönyvből. Az imaest keretében a jelenlevők beszélgettek gyermekkori imáikról, az imádkozással kapcsolatos élményeikről. Csendes ima és közösen elmondott Miatyánk után záróimával és áldáskéréssel végződtek a bensőséges hangulatú adventi találkozások.

Az Erdélyi Unitárius Egyház dr. Czire Szabolcs teológiai tanár, vallás-erkölcsi nevelési előadótanácsos kezdeményezésére idén tavasszal **fel-
nőttképzési tanfolyamok**at indított. Ezek célja a tudatos, cselekvő unitárius identitás megerősítése és a rendszeres tevékenységre való ösztönözés volt. A hangsúly elsősorban a személyiségfejlesztésre, a felnőttek egyházzal és vallásukkal kapcsolatos gondolkodási és cselekvési mintáinak a fejlesztésére irányult.

Az év első felében több településen (Székelykeresztúr, Kolozsvár, Kobátfalva és vonzáskörzete, Marosvásárhely – mindkét egyházközségben, Sepsiszentgyörgy) megtartott felnőttképzést ősszel, november 18–19-én **Csíkszeredában**, november 25–26-án pedig a két **brassói** unitárius egyházközségben szervezték meg. A képzések péntek délután kezdődtek, és szombat délután értek véget. Ezek keretében teológiai tanárok

tartottak egyháztörténeti, hitéleti témájú előadásokat. A felnőttképzések kivitelezésében a helybeli lelkesek is közreműködtek az egyházközség önkéntességi alkalmainak bemutatásával.

A kolozsvári **unitárius bentlakásban** évente megszervezik a hagyományos **gólyabált**. A városban tanuló unitárius egyetemi és teológiai hallgatók – szinte kötelező – részvételével zajló gólyabálra idén november 24-én került sor a János Zsigmond Unitárius Kollégium Felvinczi György-dísztermében.

A Protestáns Teológiai Intézet Unitárius Karának hallgatói szerkesztésében havi rendszerességgel jelenik meg **A Láng** című **diáklap**, mely világhálós formában olvasható, a következő címen: www.lang.unitarius.org.

A Romániai Magyar Dalosszövetség, az Erdélyi Unitárius Egyház és az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület november 27-én **Márkos Albert** (1914–1981) **zeneszerző** halálának 30. évfordulójára emlékestet szervezett. A zenés-verses műsort Bálint Benczédi Ferenc püspök nyitotta meg, a tanárra, karnagyra dr. Benkő Judit emlékezett.

November 24–27. között Székelyudvarhelyen negyedik alkalommal szervezték meg a **Székelyudvarhelyi Unitárius Ifjúsági Napokat** *Amikor még csak Isten volt és a rock'n roll...* címmel. A több mint 70 fő részvételével zajlott ifjúsági napokra a más településekről érkezők részére szállást és étkezést is biztosítottak.

A programban a csütörtöki megnyitót összetett műfajú vetélkedő követte, amely péntek délután *Elvis meghalt, kell egy király* címmel izgalmas vetélkedővel folytatódott. Ezt követően közös vacsora, majd maratoni filmnézés volt, ahová a fiatalok magukkal vihatták a hálózásukat, a kedvenc kispárnát, és akár ott is alhattak. Szombat délelőtt városi lepketánc volt, majd az ebédszüne-

tet követően a résztvevők adventre hangolódtak közös adventi koszorú készítése közben. A szombat esti közös vacsorát fergeteges gitárest zárta. Vasárnap az Ifjúsági Napok résztvevői záró istentiszteleten vettek részt a Bethlen negyedi unitárius templomban, majd kirakodóvásárt rendeztek, végül közös ebéddel mondtak egymásnak és a szervezőknek is köszönetet.

November 24-én *Lakoma és bál Mátyás király udvarában* címmel harmadik alkalommal szerveztek reneszánsz-estet a székelykeresztúri **Berde Mózes Unitárius Gimnáziumban**. A kor hagyományait felelevenítő est hangulatáról ezúttal az iskola XI. A osztályának tanulói és a *Nyelv és kommunikáció* munkaközösség tanárai gondoskodtak. A rendezvény egy háromhetes, intézményen belüli program zárása volt, melyen a gimnázium minden osztálya részt vett. Ez idő alatt a reneszánsz kori szokásokat, irodalmat, tudományt, zenét, viseletet tanulmányozva a diákok különféle ismeretterjesztő plakátokat készítettek. Ezekből kiállítást is rendeztek a gimnázium dísztermében, amelyet a reneszánsz-est résztvevői megtekintettek. Az est programja a királyi udvarba érkező vendégek előadásaiból, lakomázásából és bálozásból állt.

A marosvásárhelyi **kövesdombi unitárius egyházközség** december 2-án ünnepelte temploma **felszentelésének ötödik évfordulóját**. Ez alkalomból november 27-én, advent első vasárnapján az istentisztelet keretében Nagy Orsolya, a Művészeti Líceum IX. osztályos tanulójának hárfa-előadását hallhatták az érdeklődők. December 4-én, advent második vasárnapján az istentisztelet keretében a marosvásárhelyi Unitarcoop Alapítvány irodalmi körének – Kisgyörgyné Barla Júlia magyar szakos tanár vezetésével – Balázs Ferenc-emlékműsorát láthatták, majd istentisztelet után az egyházközség Böződi György-termében megnyílt Kedei Zoltán festőművész kiállítása.

Biztatás az idő határán

Orbán Erika

Néhány héttel ezelőtt egy falusi temetésen voltam. Még javában folyt a szertartás, amikor megérkezett a lovas-kocsi, a gyászhintó, és próbált fölhajtani a kisebb dombon fekvő ravatalozó elé, ahol a gyülekezet egy része is állt. A lovak láthatóan nem bírták, a kocsis erőltette. Nyerítés; az aprókavics-borítású út szétcsúszott. Újabb nekirugaszkodás, a nők félrehúzódtak, néhány férfi odalépett, segíteni próbált. Összesúgtak mögöttem: „nem szokott kijönni ide... de, há' nem tudja, mert a szomszédfaluból való...” A kocsi félúton leállt, a lovak fújtattak, patájuk türelmetlenül kopogott a kövön... A hajtó nyugtalan volt, tovább ösztökelte; zavara át ragadt a közösségre. Két gyászoló unoka hátán fölsírt egy-egy dédunoka. A pap ott tartott „búcsúznak tőle...” De a „végtisztességet tevő gyülekezet” jó része már nem volt ott. Emlékeiben eltávolodott a halottól, és figyelme beszűkült az **akkor és ott történőkre**.

Életünk emberi tervei szerint az óév utolsó és az új év első napjaiban, heteiben kevés kívülről ránk ható, meghatározó eseményre számítunk. Némileg átszellemülve, az **istenire hangolódva** – ebben segít karácsony közelsége – az **idő emlékezetében élünk**. Kívül lecsendesedik az élet, mérlegre kerülnek tetteink, emlékeink, vágyaink, terveink. Ebben a befelé fordulásban – épp az arra kínáló lehetőség miatt – mindig vannak, akiknek annyira fontos ünneppé, „eseményé” válik az esztendőnek ezen szakasza, hogy fogadalmakkal, nagy döntésekkel, elhatározásokkal kapcsolják össze. Közhelyszerű a metafora, miszerint az **év vége egy temetés, eleje születés, új élet**.

Hozzám most azért áll közel ez a kép, mert temetéseken is (kiváltságos esetekben) „nem vagyunk ott”; nem úgy vagyunk ott, mint mindennapjainkban gyakran, kizárólag fizikai va-

lóságunkban. Olyankor vagy a befejezett életutat járjuk újra végig, vagy a jövőben is erőforrással szolgáló hitünket megélve ahhoz gyűjtjük friss nektárcseppjeinket. Az elmúlás, a majdani nemlét maró fájdalmát egyedül az egy Örökkévalóba vetett hit enyhítheti. A folyamatosan teremtő, a múltban-jelenben-jövőben gondviselő Istenbe vetett hit.

Az év végével-elejeével is ekképp vagyunk. Az óévben emlékezünk, számot vetünk, aztán előre tekintünk, tervezünk. Az elmúlt évekből születő, „dédunoka”-újesztendő **sor-sában kiszolgáltatott**: a múltra épül, és egyszer véget ér. Van néhány megváltoztathatatlan ténye életünknek:

„Adja meg szíved vágyát, teljesítse minden tervedet!” Zsolt 20,5

hogy mikor és hová születünk, vagy, aki az Úrhoz távozott, föl nem támasztható. De szabad akarattal rendelkező, szabadelvű Isten-hívókként valljuk, hogy **jövőnk álmodói, így végzetünkben szabadok** vagyunk. Az idő határán való létünk ezt a távlatot villantja föl. Miközben **hálásak vagyunk** a Mindenhatónak, hogy méltónak talált eme évekre tagolt, véges életre; **bölcsességet, értelmet és hitet nyerünk** fiatal jövőnkhez. Kiváltságos esetben e lelki szokás gyakorlataitól nem vonja el figyelmünket a „szomszéd falu kocsisa”, a külső világ harsány zaja, a szilveszter körüli csinnadratta.

Amint azonban mélyebben belemerülünk az egyre kevésbé új év mindennapjaiba, a távlat összezsugorodik, a hit elbizonytalanodik, az értelem kicsinyessé válik – a „kocsis” nap mint nap kísért földhöz ragadt, evilági problémáival. Életünk nehéz-

ségei, „sorsunk” – a földrajzi és családi környezet, ahová születünk, a hely, ahol élünk, hivatásbeli beágyazottságunk, értelmi és gazdasági korlátaink – süketé teszik az élet zenéjére. Gyakran **elvágyódunk** fizikai valóságunkból. Ha nem is tudjuk pontosan, hová, de úgy gondoljuk, máshol szebb, másnak könnyebb, egyszerűbb. Közben elfelejtjük, hogy minden pillanatban a mi életünk, a **mi személyes időnk határán** lüktet szívünk. Elfelejtjük lelki valóságunkat, hitünket, vágyainkat, akaraterőnket; azt, ami teremt(het)i és alakít(hat)ja a külső valóságot. Elfelejtjük nemcsak belső lehetőségeinket, de emberi törekénységünket, viszonylagosság-

gunkat, és mulandóságunkat, tökéletlenségünket is. Az **akkor és ott történései** olykor annyira prózaiak vagy drámaiak, hogy beszűkítik gondolatvilágunkat, szemünkre ellenzőt kötnek, fülünkbe viaszt öntenek, szívünkre hamvas fátylat vetnek. Vakká, érzéketlenné tesznek az élet költészetére. Arra, amiről nem(csak) prédikálni kell, hanem amit meg kell élni, amiért cselekedni kell minden pillanatban. Mert ez a hit: Isten meglátása a bűnösben, az elesettben, a szegényben, a nehézben, a szenvedőben, a csúnyában, a fájdalmasban. És ezek a szürke mindennapok lesznek a hit próbái. Ha szóltál meggondolatlanul a múltban, ha megvetően gondoltál bárkire, ha az együttérzés valaha is hervadozott lelkedben, ha féltél lan- kadó hitben, ha a szomorúság árnya egyszer is rád telepedett –, tudod, miről beszélek. Ezek fenyegető valósága lesi, mikor ejthet újra rabul. ➔

➔ Ezért azt mondom, az előttünk álló esztendő szürkeségében, terhe- sebb pillanataiban két dologra emlé- kezzél: a Te időd, hajód, regényed, életed, szőnyeged, otthonod... bármi, ami Veled történik, a Tied. Egész Istenbe ágyazott életeddel a Tied. Te- remtettségedbe nem volt beleszólá- sod, de végzetedben több lehet, mint hinnéd. Életed külső történései csak töredékes tükrözői a Benned élő Tel- jességnak, ekképp sohasem lehetnek erősebbek hitednél, Istenednél. A Gondviselés óceánján Te vezeted ha- jód; az Örökkévaló lapjaiba Te írod történeted; Isten a benned lüktető mozdulat, a mintát adó fonál, de Te szövöd, Te építel eljövő életed. Múl- tadból akkor indulsz el jövőd, végze- ted felé, amikor megérted szabadsá- godat, hogy **kezdedben van életed ala- kítása**. Akkor megérted, nemcsak örömid, de bánatod, sikereid, kudar-

caid, hited, reményed, minden testi- lelki erőd kulcsa Benned rejlik. Mind- ehhez a Te Istenednek, a Benned la- kozó Szellemnek, a Te hitednek van köze. Abból látszik, hogy Istenben bízva valóban élsz-e szabad akaratod- dal – és ez a másik lényeges dolog –, ha indulsz! Hogy fogadalmaid, dön- téseid, elhatározásaid megvalósulja- nak, cselekedned kell.

Nem attól leszel boldogabb, amit hallasz, vallasz, hanem attól, amit Te magad megteszel. Nem elég hinni, nem elég látni, tudni, sőt, szeretni sem elég – ha nem társul mindehhez cselekedet. Isten neve lehet a mi nyelvünkben főnév, de tartalmában min- dig mozgást, cselekvést, létezést fejez ki. Egyedül a tett, a gyakorlás, a pra- xis vezethet változáshoz Benned és körülötted. Lehet, hogy nem akarsz változást; lehet, hogy könnyebb a megszokottal maradni; lehet, hogy

nem vagy kész a változásra, és lehet, hogy nem látod az irányt, merre me- hetnél... De egy biztos: ha elindulsz, ha lépsz, ha cselekvésbe lendülsz, a Gondviselés mindig Veled lesz, az úton vezet. Elvezet valahová. És min- den más, amit mondasz, amit hiszel, amit elolvasol, amit prédikálsz, amit leírsz, amit szeretnél, csak üres szó marad, langyos levegő, értelmetlen beszéd, ha nem társul hozzá cseleke- det. A szokást, a megszokottat az fogja fölülírni, aki „akcióban van”. Amíg sugdolózó tömegben vagy, ad- dig nincs egyéni hangod, addig Isten fénye nehezebben kap lángra Ben- ned, addig a lovak nyerítenek, és a kocsis szab irányt figyelmednek, gon- dolataidnak, életednek.

A Gondviselő áldja és vigyázza, hogy nőjön nagyra általad és Benned ez az esztendő, gazdagodásodra és környezeted örömére!

Családlátogatási imádság új év elején

Benedek Jakab

„De új eget és új földet várunk az ő ígérete szerint, amelyben igazság lakik.” (2Pt 3,13)

Istenünk, édes jó Atyánk!

Gyermeki alázattal kulcsoljuk imádságra kezünk, és megköszönjük Neked, hogy megérvünk engedted a 2012. évet.

Atyai szeretettedben, gondviselésedben bízva tesszük meg az első lépéseket ebben az új esztendőben is. Szeret- nénk magunk mögött hagyni az elmúlt év hozta kétsége- ket, félelmeket, gondokat, a létbizonytalanság megannyi formáját.

Bár tudjuk, hogy mindezeket a maguk teljességében lehetetlen elfeledni, most mégis az apostol szavaiba ka- paszkodunk, mint számunkra mindig fontos, megtartó ígéretbe.

Segíts, hogy az új év adta új lehetőségek mindenek- előtt a hitet, a reménységet, a jobb életbe vetett bizako- dást erősítsék bennünk.

Add, hogy otthonainkban és a szívekben lakózzon szeretet és béke. Munkánkban vezessen az igazsá- gosság és az embertárs megbecsülése. A Te áldásodat kérjük egyének és családok életére.

Istenünk, vigyázz minden gyermekedre szerte a nagyvilágban.

Adj boldog új Évet!

Ámen.

Újévi pásztorlevél

Bálint Benczédi Ferenc püspök

Kedves unitárius Testvéreim!

Isten gondviselő szeretetének köszönjük, hogy ismét új esztendő kezdetén állhatunk. Testvéri szeretettel öleljük át egymást, és jókívánságainkkal erősítjük a bennünk élő reményt. Hálátelt lélekkel fordulunk a mi jó Atyánk felé, hogy az eddig megtett életútjainkon velünk volt. Velünk volt örömeinkben és gyászunkban, sikereinkben és vergődéseink között is. Az Istenben bízó ember maga mellett tudja mindig az Ő gondviselő szeretetét, és sohasem érzi magát elárvultnak, elesettnak.

Újév reggelén bizakodó lélekkel fogalmazódik meg ajkunkon az imádság szava, s a kérelem, hogy ez esztendőben is velünk maradjon a jó Isten, örködjön életünkön, és munkánkat kísérje áldása.

Ezen a reggelen egymással kezét fog a múlt és a jövő, a tegnap és a holnap. Az elkészülő esztendő eseményei, történései velünk maradnak emlékként. A szerzett tapasztalatokkal és ismeretekkel együtt magunkkal akarjuk vinni azt az erős hitet és reménységet, mely segítségünkre volt eddig is. A zsoltáríróval fogalmazzuk meg kérésünket: „*Kezed legyen segítségemre, mert utasításaidat választottam.*” (Zsolt 119,173)

Milyen jó naponta tapasztalni a baráti, a testvéri kezét. Könnyebben tudjuk elviselni az

élet súlyos megpróbáltatásait, ha magunk mellett érezzük a segítő-bátorító kezek támaszát. A mindennapok létfenntartó küzdelme között mennyi erőt ad a bátorító kézfogás. A segítségre nyújtott kéz felbecsülhetetlen erő és kincs. A fennmaradásért folytatott harc a segítő kezek által lesz elviselhetőbb. Ha visszatekintünk a megtett életutunkra, mindannyian megállapíthatjuk, hogy eredményeinket, szellemi és anyagi gazdagságunkat ezeknek a segítő kezeknek is köszönhetjük. Milyen jó megbizonyosodni, megtapasztalni, hogy a segítő kezek által Isten gondviselő szeretete, megtartó jósága közöttünk van.

A ma emberének életét az nehezíti, hogy túlsúlyba került az anyagi javakra való odafigyelés. Az ember minden téren birtokolni akarja a világot, s az őt körülölelő természetet még jobban leigázni szándékozik. Ebben a hatalmas küzdelemben az embert az önzés, a csak a magával való törődés gondolata vezeti. Ennek következtében sokszor tapasztalhatjuk, hogy megritkult vagy hiányzik a segítő kézfogás. A másik emberre való odafigyelésre nem szánunk sok időt. Karácsony körül esetleg „alamizsna” osztogatással letudjuk kötelességeinket. Minél több pénzt, vagyont akarunk felhalmozni, és nem

figyelünk kellően a mellettünk előre. Az apostoli figyelmeztetés sohasem volt olyan időszerű, mint ma: „*Egy-más terhét hordozzátok: így töltsétek be a Krisztus törvényét.*” (Gal 6,2)

Az ember élete attól lesz értékes, hogy képességeivel, Istentől kapott szellemi és lelki talentumaival igazolni tudja Isten gondviselő szeretetét. Minden embernek az a feladata, hogy embertársa segítségére legyen. Ezáltal tudjuk igazolni, hogy bennünket nem a haszonelvűség, a világot tönkretévő erő irányít, hanem a jézusi szeretet.

Jézus tanítványa sohasem magát helyezi előtérbe. Nem ő akar a legnagyobb lenni, mindent megnyerni, mindenben első lenni. A jézusi tanítvány tudja, hogy élete előmenetelét a segítő kezek erejének, a szolgáló szeretetnek köszönheti. Nem felejtí, hogy mindez Isten gondviselő jóságában gyökerezik. Bartalis János erdélyi költőnk szép versében így fogalmazza meg ezt a gyönyörű érzést: „*Ő népem, drága népem! / E szörnyű ítéletben, / ez elveszejtő nehéz időben mindig hitted: / »Isten kezében vagyunk / és ott vagyunk a legbiztosabb helyen.«*”

Új év reggelén meg kell látnunk, hogy a segíteni akarás jelen volt az elmúlt évben is egyéni és közösségi életünkben. Tapasztalhattuk híveink egyház iránti ragaszkodásában, amikor eredményeinkért hálaadó istentiszteleteken templomainkban összegyűltünk. Ez a keresztyéni kötelesség vezéreljen bennünket az új esztendőben is.

Templomaink csendjében meghallgatni az evangéliumi tanítást ma nem elég. Zajos és feszültségteljes napjainkban a

jó cselekvése, a felebarát megsegítése elengedhetetlen. A minden embert próbára tevő gazdasági válság könyörtelen szorítását csak úgy tudjuk elviselni, ha jobban figyelünk egymásra. Öleld át a melletted élő gyermeket vagy idős testvért. Szakíts időt, hogy elbeszélgetve családdal, rokonnal, jó baráttal észrevehesd a közöttünk élő Istent. Teremtő és szerető Istenünk ebben segítségre lesz. Az Ő törvényének betartása és teljesítése könnyebbé teszi napjaidat. Legyen erőd mindig az isteni törvény útján járni. Ilyenkor nem a gondok szaporodnak, amelyek a feszültséget növelik az emberek között, hanem a jó cselekedetek, amelyek nyugalmat és békét tudnak teremteni a világunkban.

Újév reggelén ezt a békességet kívánom neked, háza népeinek és mindenednek, amid van. (1Sám 25,6)

A jó Isten áldása kísérje életünket. Adjon testi és lelki erőt, hogy egyházunkért, népünkért, megmaradásunkért tudjunk mindig imádkozni és dolgozni. Az esztendő minden napján legyen erők megmaradni Isten törvényei mellett, hogy a kettős jézusi szeretetparancs alapján Isten országa munkásai lehessünk.

Istentől megáldott boldog új évet kívánok!

Lelkészszentelő zsinat Székelykeresztúron

Sándor Krisztina

Az Erdélyi Unitárius Egyház december 3-án tartotta zsinati ülését Székelykeresztúron, a helybeli unitárius templomban. A zsinat az egyház legfőbb törvényhozó szerve, mely háromévente ülésezik, illetve rendkívüli esetekben gyakrabban is. Az Erdélyi Unitárius Egyház Zsinata legutóbb 2009. március 6-án ülésezett, amikor sor került a korábban, 2008. december 5-én megválasztott új püspök, Bálint Benczédi Ferenc beiktatására. Idén a zsinat egyetlen napirendi pontja 16 lelkész felszentelése volt.

A székelykeresztúri zsinat szombaton 11 órától Kovács István közügyigazgató, sepsiszentgyörgyi lelkész imájával kezdődött, majd Csáka József főgondnok tartott megnyitó beszédet, melyben kiemelte, hogy napjainkban is nehéz a lelkészek hivatása, hiszen az elvilágiasodás és az anyagi érdekek sokakat eltávolítanak az egyháztól, vallásuk gyakorlásától.

A zsinat megalakulása a jelenlét számbavételével és a határozatképesség megállapításával történt, melyet Nagy László főjegyző vezetett le. A jegyzőkönyv hitelesítésére felkért személyek elfogadása után Gyerő Dávid közigazgatási előadótanácsos sorra bemutatta a felszentelendő lelkészeket, röviden ismertette életrajzukat, valamint szakmai pályájukat. Ezúttal azokat a lelkészeket szentelték fel, akik az elmúlt három évben sikeres lelkészképesítő vizsgát tettek, a két év kötelező gyakorló segédlelkészi tevékenység lejárta után. A felszenteléssel gyakorlatilag véglegessé válik az illető személy lelkésszé válásának folyamata, és ezt követően az egyházi intézmények, döntéshozó testületek teljes jogú tagja lesz. Emellett a felszentelés az egyházi gyakorlatban egy ünnepi esemény, amelyen a zsinat tagjai mellett részt vesznek a felszentelendő lelkészek családtagjai is. Idén – az egyháztörténelemben első alkalommal – több volt a női lelkész a fel-

szenteltek között, mint a férfi: 9 nő és 7 férfi tett szolgálati esküt.

A zsinat ülése keretében András Benedek oktatási előadótanácsos vetítettképes előadásban ismertette a rendszerváltás óta épült vagy megvásárolt egyházi ingatlanokat – templomokat, imaházakat. Az Erdélyi Unitárius Egyház az elmúlt 22 évben 18 helyen épített vagy vásárolt ingatlanokat.

A szünet után került sor a lelkészszentelő istentiszteletre, ahol a szószéki szolgálatot Székely Kinga-Réka homoródszentpéteri lelkész végezte. Beszédéhez a Máté szerinti evangéliumból választott alapgondolatot: „Óvakodjatok a hamis prófétáktól, akik juhok ruhájában jönnek hozzátok, de belül ragadozó farkasok. Gyümölcsöikről ismeritek meg őket. Tüskebokrorról szednek-e szőlőt,

vagy bogáncskóróról fügét?” (Mt 7, 15) A hiteles papságról beszélt, és arra biztatta a fiatal lelkészeket, hogy legyenek bátrak, szókimondók, vállalják az igazságot. „A lelkész hagyja a hívekre a panaszkodást és az aggodalmaskodást. Ő maga a híveket ne untassa azzal, hogy milyen magasak az energiaárak, ne arról beszéljen, hogy itt soha nem lesz jó világ. A lelkész terjessze a hitet, szórja az evangéliumot, és töltsen meg lélekkel a lelketleneket. A lelkész az élet szépségéről beszéljen, a tovaröppenő percek gyönyörűségéről” – hangzott el a szószékről.

Bálint Benczédi Ferenc püspök lelkészszentelő beszédében kiemelte azokat a jelenkori nehézségeket, gondokat, amelyekkel a lelkészeknek mint vallási vezetőknek szembe kell nézniük.

A felszentelés során a fiatal lelkészek szívükre tett kézzel fogadtak hűséget az egyháznak, hivatásuknak. Ezután a felkért egyházi tisztségviselők és teológiai tanárok bibliai idézettel kérték Isten áldását a féltérdre ereszkedett lelkésztársaik életére és szolgálatára. Ezt követően beírták nevüket abba a nagykönyvbe, amely a XVII. század óta rögzíti minden unitárius lelkész nevét. A felszentelés végén a püspök pecsétetes lelkészi oklevelet adott át és gratulált mind a 16 lelkésznek.

A zsinati ülés úrvacsoraosztással zárult, ahol az úrvacsorára előkészítő beszédet Nagy László egyházi főjegyző, marosvásárhelyi lelkész tartotta. Az Erdélyi Unitárius Egyház Zsinatának 2011. évi ülése dr. Máthé Dénes főgondnok beszédével ért véget.

Hálaadó ima lelkésszentelésért

Székely Kinga Réka

Amint kagyló mélyén formálódik az igazgyöngy, úgy formálódik lelkünk mélyén az imádság, Istenünk. Tizenhat lelkész, tizenhat gyermeked készülődik a szentelésre. Tizenhat szív dobog hálaadással, hogy íme eljött szentelése napja. Velük együtt mond hálaimát a szülő, a testvér, a nagyszülő, az igaz barát.

Istenünk, csak Te tudod, hogy mi minden tornyosul e mai nap mögött. Csak Te tudod, hogy mennyi munka, mennyi küzdés, mennyi tanulás, hány sikeres és hány sikertelen vizsga áll a hátunk mögött. Te láttál minket akkor is Istenünk, amikor reszkető térdekkkel és remegő lélekkel szólítottunk meg Téged először nyilvánosan.

Tebenned bízunk akkor is, amikor meghallottuk hívasodat, és minden akadály ellenére rászántuk magunkat, hogy mindhalálig Téged szolgáljunk és a Te országo-

dat építsük itt a földön. Mennyi bátor nekifutás áll a hátunk mögött, Istenünk, mennyi lelkesedés a Te ügyed iránt. Mennyi kicsinyhitűség, mennyi megtorpanás, mennyi kiábrándult perc, amikor csupaszon állt előttünk a lelkési pálya jövője, és mi ezt kérdeztük: csak ennyi lenne, csak ennyiből állna a Te szolgálatod?

Istenünk, csak Te tudod, hogy hányszor álltunk néman Előtted, mert az aggodalom némává tett, hányszor éreztük jelentéktelennek és fölöslegesnek magunkat, mert az evangéliumot másként hirdettük, mint a mindenkori többség.

Most mégis itt állunk a Te szent színed előtt, és újra elindulunk. Elindítanak minket parányi falusi közösségek és a nagyvárosok kicsiny hívó szigetközösségei. Köszönjük a belénk vetett bizalmat, és kérünk Téged, segíts meg minket, hogy hűséggel szolgáljunk azoknak, akikből vétettünk és azoknak is akik eljövendők.

Erősíts meg hitben, és segíts meg, hogy az a hit, amit fennhangon hirdetünk életünk hétköznapi és ünnepnapjai során, felismerhető legyen tetteinkben, életvezetésünkben is.

Ámen.

Akiket felszenteltek...

Újvárosi Katalin

1980. január 30-án született Sepsiszentgyörgyön. Teológiai tanulmányait 1999–2004 között végezte a Protestáns Teológiai Intézet (PTI) Unitárius Karán.

Sikeres teológiai szakvizsgát 2004 júniusában tett, szakdolgozatát *A cselekvés motivációi és az erkölcsi felelősség* címmel írta. 2004 szeptemberétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a székyudvarhelyi kórházlelkészi szolgálatra. 2005 szeptemberétől át-helyezést kapott a székelymuzsnai egyházközség lelkészi állásába. 2005. december 1-jétől 2007. december 1-jéig gyermeknevelési szabadságon volt. 2009. július 8-án sikeres lelkész-képesítő vizsgát tett, *Vasárnap – ünnepnap. A vasárnapi iskola kézikönyve* című dolgozattal. Azóta a székelymuzsnai egyházközség rendes lelkésze. Férje Demeter Sándor Lóránd lelkész. A lelkészpár a Székelymuzsna melletti Székelyderzsben él, kislányukkal, Dorottya-val.

Bíró Attila

1981. november 15-én született Baróton. Teológiai tanulmányait 2002–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 júniusában tett, szakdolgozatát *Aranyosrákosi Székely Sándor irodalmi és teológiai munkássága* címmel írta. 2007 szeptemberétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a kökösi egyházközség lelkészi állásába. 2009. július 8-án sikeres lelkész-képesítő vizsgát tett *Az unitáriusok viszonyulása a Bibliához – a vallásosság mérése néhány háromszéki unitárius egyházközségben* című dolgozattal. Azóta a kökösi egyházközség rendes lelkésze. Nős, felesége Annamária, fiúk Balázs.

Kis János Csaba

1975. június 13-án született Marosvásárhelyen. Teológiai tanulmányait 2001–2006 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai

szakvizsgát 2006 júniusában tett, szakdolgozatát *Teológia és tudomány viszonya* címmel írta. 2006 szeptemberétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert az aranyosrákosi egyházközség lelkészi állásába. 2009. július 8-án sikeres lelkész-képesítő vizsgát tett *A szombat bibliai teológiája és keresztény vasárnap alakulásának vonatkozásai* című dolgozattal. Azóta az aranyosrákosi egyházközség rendes lelkésze. Nős, felesége Tünde, kislányuk Dorottya.

Finta, sz. Árkosi Emese Erzsébet

1981. február 23-án született Tordán. Teológiai tanulmányait 2002–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 júniusában tett, szakdolgozatát *Az unitárius peregrinatio academica 1848–1940 között* címmel írta. 2007 őszétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a kálnoki egyházközség lelkészi állásába. 2009. július 8-án sikeres lelkész-képesítő vizsgát tett *Ki a lelkigondozó lelkigondozója? Hogyan őrizzük meg lelkünk egészségét a munkánkban adódó stresszhelyzetek közepette?* című dolgozattal. ➔

➔ Azóta a kálnoki egyházközség rendes lelkésze. 2010 áprilisától gyermeknevelési szabadságon van. Férje Csaba, kisfiuk Koppány Csaba.

Szabó Adél Júlia

1982. november 7-én született Székelyudvarhelyen. Teológiai tanulmányait 2001–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 júniusában tett, szakdolgozatát *A család védelme fontossága egyházunk és népünk életében* címmel írta. 2007 őszétől gyakorló segédlelkési minőségben kinevezést nyert a sepsiszentgyörgyi egyházközségbe. 2009. július 8-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Uram, taníts engem imádkozni!* című dolgozattal. Azóta a sepsiszentgyörgyi egyházközség segédlelkésze.

Andorkó Attila

1980. október 25-én született Sepsiszentgyörgyön. Teológiai tanulmányait 2003–2008 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2008 júniusában tett, szakdolgozatát *Bibliai szövegek az ösmagyar-kutatásban* címmel írta. 2008 szeptemberétől gyakorló segédlelkési minőségben kinevezést nyert a marosvásárhelyi Bolyai-téri egyházközségbe. 2009 szeptemberétől áthelyezést nyert a kénosi egyházközség gyakorló segédlelkészeként. 2011. július 20-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *A kénosi unitárius egyházközség története* című dolgozattal. Azóta a kénosi egyházközség rendes lelkésze, nő, felesége Gál Kinga.

Buzogány-Csoma Csilla Mónika

1983. április 6-án született Sepsiszentgyörgyön. Teológiai tanulmányait 2001–2006 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2006 júniusában tett, szakdolgozatát *Jézus exorcizmusai-*

nak és gyógyításának interdiszciplináris megértési törekvései címmel írta. 2006 őszétől gyakorló segédlelkési minőségben kinevezést nyert a marosvásárhelyi kövesdombi egyházközségbe. 2008 februárjában áthelyezést nyert a nagyvárad-bihari egyházközség gyakorló segédlelkészeként. 2008 júniusában és 2010 áprilisában között gyermeknevelési szabadságon volt. 2010. június 28-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Az unitáriusok vallásossága a Nagyvárad-Bihari Egyházközségben* című dolgozattal. 2011 szeptemberétől újra gyermeknevelési szabadságon van. Két kislány – Boglárka és Eszter – édesanyja, férje Buzogány-Csoma István nagyvárad-i lelkész.

Lőrinczi Botond László

1984. július 10-én született Székelykeresztúron. Teológiai tanulmányait 2003–2008 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2008 júniusában tett, szakdolgozatát *Szociál-etikai kérdések Ferencz József naplójában* címmel írta. 2008 szeptemberétől gyakorló segédlelkési minőségben kinevezést nyert a gyergyószentmiklósi egyházközségbe. 2009 augusztus 1-jétől áthelyezést nyert a városfalvi egyházközség gyakorló segédlelkészeként. 2011. július 20-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Felekezeti és nemzetiségi viszonyok Ferencz József naplójában* című dolgozattal. Azóta a városfalvi egyházközség rendes lelkésze, nő, felesége Krisztina.

Rácz, sz. Kovács Mária

1983. február 9-én született Székelyudvarhelyen. Teológiai tanulmányait 2002–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 júniusában tett, szakdolgozatát *Az unitárius címer értelmezési lehetőségei* címmel írta. 2007 szeptemberétől gyakorló segédlelkési kinevezést nyert a kolozsvári

belvárosi egyházközségbe, illetve vallásnári megbízást kapott a János Zsigmond Unitárius Kollégiumba. 2008 februárja és 2009 decembere között gyermeknevelési szabadságon volt, az alatt nem hivatalos vallásnári rész munkát végzett. 2010. január 1-jétől a kolozsvári belvárosi egyházközségben folytatta gyakorló segédlelkési szolgálatát. 2011. július 20-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Ünnepi műsorok a gyülekezetekben* című dolgozattal. 2011 februárjától újra gyermeknevelési szabadságon van harmadik fiával, Istvánnal. Férje Rácz Norbert kolozsvári belvárosi lelkész, ikergyermekeik Mózes és Gábor.

Vass Zsuzsanna

1985. június 8-án született Székelyudvarhelyen. Teológiai tanulmányait 2004–2009 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2009 szeptemberében tett, szakdolgozatát *Krizsa János erkölcsstani munkáinak értékelése* címmel írta. 2009 októberétől gyakorló segédlelkési minőségben kinevezést nyert a székelyudvarhelyi 2. számú egyházközségbe. 2011. július 20-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Feladatok VI. osztályosoknak* című dolgozattal. Azóta a székelyudvarhelyi 2. számú egyházközség segédlelkésze.

A felszentelt lelkészek között három házaspár is volt:

Kiss Sándor Loránd és Zsuzsanna

Kiss Sándor Loránd 1981. február 24-én született Dicsőszentmártonban. Teológiai tanulmányait 2002–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 júniusában tett, szakdolgozatát *Bűn és bűnbocsánat unitárius értelmezése* címmel írta. 2007 szeptemberétől gyakorló segédlelkési

minőségben kinevezést nyert a petrozsényi egyházközség lelkészi állásába. 2008 őszétől áthelyezést nyert a székelyudvarhelyi

belvárosi egyházközség gyakorló segédlelkészének. 2009. július 8-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Az unitáriusok viszonyulása a Bibliához – a vallásosság mérése néhány udvarhelyszéki unitárius egyházközségben* című dolgozattal. 2009 szeptemberétől a szőkefalva-küküllőszéplaki Egyházközség rendes lelkésze.

Felesége **Kiss, sz. Tóth Zsuzsanna**, akit szintén e zsinat keretében szenteltek fel, és aki 1984. november 23-án született Szentegyházán.

Teológiai tanulmányait 2003–2008 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2008 júniusában tett, szakdolgozatát *A bölcs Izráelben és a Közel-Keleten*

címmel írta. 2008 októberétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a székelyudvarhelyi 2. számú egyházközségbe. 2009 szeptembere és 2011 júliusa között gyermeknevelési szabadságon volt fiúkkal, Bencével. Azalatt 2010 júniusától a haranglábi egyházközség beszolgáló lelkésze volt. 2011. július 20-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Az élet mesterséges szabályozásának unitárius erkölcsstani megítélése* című dolgozattal. 2011. augusztus 1-jétől a haranglábi egyházközség rendes lelkésze.

Mikó Ferenc és Amália

Mikó Ferenc 1983. szeptember 19-én született Kolozsváron. Teológiai tanulmányait 2002–2008 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2008 júniusában tett, szakdolgozatát *Ki az ember? Teológiai antropológia* címmel írta. 2008 őszétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a

székelykeresztúri egyházközségbe. 2010. június 28-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *A Székelykeresztúri Unitárius Egyházközség levéltára* című dolgozattal. Azóta a székelykeresztúri egyházközség segédlelkésze.

Felesége, **Mikó, sz. Varró Amália** 1984. január 25-én született Székelykeresztúron. Teológiai tanulmányait 2002–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 júniusában tett, szakdolgozatát *A vallások közti párbeszéd időszzerű kérdései* címmel írta. 2007 őszétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a székelykeresztúri egyházközségbe. 2009. július 8-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Játékos építkezés vasárnapról vasárnapra. Az unitárius vasárnapi iskola egyéves programtervezete 10–13 évesek részére* című dolgozattal. 2011 augusztusától gyermeknevelési szabadságon van első gyermekükkel, Mikó Rózával.

Sipos László és Mónika

Sipos László 1984. április 13-án született Székelyudvarhelyen. Teológiai tanulmányait 2002–2007 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2007 szeptemberében tett, szakdolgozatát *Vári Albert élete és egyházi szolgálata* címmel írta. 2007 októberétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a várfalvi egyházközség lelkészi állásába. 2009. július 8-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Az unitáriusok viszonyulása a Bibliához – a vallásosság mérése néhány Aranyos menti unitárius egyházközségben* című dolgozattal. 2010. április 1-jétől áthelyezést nyert a

firtosváraljai egyházközség rendes lelkészének.

Felesége, **Sipos, sz. Székely Mónika Rebeka** 1980. április 1-jén született Baróton. Teológiai tanulmányait 2001–2006 között végezte a PTI Unitárius Karán. Sikeres teológiai szakvizsgát 2006 júniusában tett, szakdolgozatát *Varga Béla élete és munkássága* címmel írta. 2006 őszétől gyakorló segédlelkészi minőségben kinevezést nyert a sepsiszentgyörgyi egyházközségbe. 2007 szeptemberétől áthelyezést nyert a várfalvi egyházközség gyakorló segédlelkészének. 2008 júliusa és 2010 áprilisa között gyermeknevelési szabadságon volt kislányukkal, Borbálával. Időközben 2009 augusztusától 2010 áprilisáig a mécskői egyházközség beszolgáló lelkésze volt. 2010. június 28-án sikeres lelkészképesítő vizsgát tett *Gyógyíthatatlan betegek és haladók lelkigondozása* című dolgozattal. 2010 júliusától a nagymedési egyházközség rendes lelkésze.

Kórház-lelkészi szolgálat

Orbán Erika,
Sepsiszentgyörgy,
0740-502563;

Katona Dénes,
Székelyudvarhely,
0266-213100;

Ferenczi Enikő,
Kolozsvár,
0740-063767;

Pavelka Attila,
Marosvásárhely,
0746-234917.

Ahogy éreztük...

Amikor felkértek arra, hogy a székegyház zsinaton legyek egyike a „felszentelő” lelkészeknek, megérintett a felelősség súlya! Egyrészt megtisztelőnek éreztem, hogy valaki úgy válik „teljes jogú” lelkésszé, hogy az én kezem nyugszik áldáskérően a fején, másrészt elképzeltem azt a láncolatot, amely az őskeresztény időkben úgy indult el, ahogy ma is folytatódik, és továbbhagyományozódik az újabb lelkésznevezésekre.

Rögtön jött az első kérdés: méltó vagyok-e arra, hogy láncszem legyek abban a folyamatban, amely az apostolok korától máig is tart? Aztán jött a második, keményebb kérdés: tudom-e „közvetíteni” azt az erőt, amely – unitárius racionalizmus ide vagy oda – eredeti értelmében mégiscsak az isteni erő, a Szentlélek jelképes „átadását” jelentette? És mindegyikre: válaszolni kellett magamnak arra a lelkiismereti kérdésre, hogy vajon lelkési mivoltomban tudtam-e „élni” ezzel az erővel, amelyet én most a „beavatás” szándékával egy fiatalabb lelkésztestvéremnek kell – hitelesen, remélhetően eddigi munkám által megsokszorozva! – erőt adóan, átadnom.

Szerencsémre Újvárosi Katalint jelölték ki „felszentelendőnek”, akit tizenéves kora óta ismerek, és rendszeresen követem gyülekezetépítő munkáját. Olvasom írásait, amelyek mély vallásosságból fakadnak, és jelzik, hogy elmélyült lelki életet él. Napokig kerestem azt a bibliai verset, amely illelne rá, és mondana is neki valamit. Izgatottam vártam a találkozást...

Aztán a székegyház zsinati templom „szent terében” megtörtént az, amiben csak titkon reménykedtem: amikor Kati féltérde ereszkedett, és én jobb kezemet fejére tettem, egyre forrósodó erő áramlott át rajtunk. A keletiek azt mondanák, hogy kinyílt a korona-csakrája, amely az univerzumból fogadja az energiát, és eggyé váltunk a világegyetemmel. Unitáriusul azt mondanám, hogy az történt, rendszeres ima-élete folytán, Kati tudatosan „engedte” az isteni erőnek, hogy átjárja őt, és így a „felszentelés” cselekményét végbevigye. Amikor olvastam a bibliai verseket – „Ne ha-

nyagold el a benned levő kegyelmi ajándékot, amelyet prófécia által kap-tál a vének kézrátételével. (1Tim 4,14) – mindketten éreztük, hogy részesei vagyunk egy olyan csodának, amelyben a főszereplő Isten, Kati a kiválasztott alany, és én magam lehetek a szerény, „közvetítő” eszköz.

Fantasztikus, megerősítő élmény volt, mostmár nemcsak tudom, hanem érzem is, hogy mi is az, amikor egy lelkész „felszentelődik”!

(Koppándi Botond)

A templomban csend lett. De nem ijesztő, nem vihar előtti, hanem Isten jelenlétére, áldására váró csend. Olyan, amilyent a bibliai próféták érezhettek, amikor egy pillanatra kiürítették lelkükből személyes vágyaikat, hogy meghallják Isten hangját: *Kit küldjek el, ki megy el követségünkben?* (Ézs 6,8) Elhallgatott a gyalgó emberi szó, hallgatott az orgona, csend lett. Ekkor megszólalt a Szentírás: a próféták, a zsoltárok, az apostolok, Jézus. Az áldott csendben megszólalt az emberi lelkekben, emberi szavakon, cselekedeteken keresztül munkálkodó Isten. És a decemberi pünkösdben a Szentlélek, Isten jelenléte, ereje betöltötte a templomot.

Az ifjú lelkészek a küldetés, Isten és ember szolgálata, az ősektől átruházódó hagyományok iránti tisztelet fél térdre ereszkedett alázatával vették az áldást. A felszentelő lelkészek kezükben és szavukban Bibliával, jobb kezüket áldásra nyújtva kérték Istentől, és remélték továbbadni az erőt.

Szép volt, felemelő a pillanat. Erőt adó a közösség, amit megtapasztaltunk Isten színe előtt egymással, az előttünk századokon keresztül szolgált, a jelenben velünk együtt munkálkodó társainkkal.

Miközben megremegtetett mindkettőnk Isten jelenléte, hálát adtam a pillanatért, az előttem térdelő ifjúért, és azért imádkoztam, hogy az elmondott ézsaiási versben ne csak a küldetés súlyát érezze majd, hanem Isten megsegítő ígérését is: *„Erősítétek a lankadt kezeiket, tegyék erőssé a roskadozó térdeküket! Mondjátok a remegő szívűeknek: Legyetek erősek, ne féljétek!”* (Ézs 35, 3–4a) (Lőrinczi Lajos)

A lelkészszentelés előtti héten az irodában rendeztem. Kezembe került a teológiai hallgatók közösségének egy régi lapja, a Zizi, és szembe ötlött az akkori felhívás: *Jöjjetek teológiára!* Véletlenek nincsenek – mosolyogtam magamban, és újraolvastam a cikket. Írd le magadnak, milyen pap szeretnél lenni, aztán vedd elő időről időre, és nézz szembe elvárásaiddal, egészítsd, bővítsd – javasolja a szerző. Bár nem írtam le akkoriban elképzeléseimet, mégis élesen emlékszem az összesre. Nem én találtam ki, kaptam, ajándékba Istentől.

A számbavétel hangulatával érkeztem a zsinatra. Hoztam magammal a tapasztalat üzenetét, mely így hangzik: *„Most tehát embereknek akarok kedvében járni, vagy Istennek? Vagy embereknek igyekszem tetszeni? Ha még mindig embereknek akarnék tetszeni, nem volnék Krisztus szolgálója.”* (Gal 1,10) És hoztam a költő üzenetét, akivel vallom, hogy: *„Nem azért jöttem, hogy megtérítsem/ különben is kirepült már a fejemből minden üres prédikáció/ és a csillogás lekopott rólam rég/ mint a meglassult tempójú hősről/ nem fogok lyukat beszélni a hasába/ a véleményét kérdezve Mertonról/ nem fogok vita közben ugrálni mint a pulyka/ libegő piros tokával/ nem szépülök meg mint a gácsér októberben/ nem csalog elő minden megvalló könnyeket/ nem fogom kiskanállal tölteni fülébe a szent teológiát// egyszerűen csak leülök magam mellé/ és elmondom a titkot/ hogy én a pap/ az Úrnak gyermekként hiszek.”* (Jan Twardowski: Magyarázat)

A szentelés élménye mindent felülmúlt. A kéz, amely a fejemre nehezedett remegett és égetett, bennem pedig megszületett egy érzés: itt és most Isten ereje mindent betölt. Igen, Isten azt mondta Mózesnek, hogy **Vagyok, aki vagyok.** Jelen időben, történekként. Hiszem: Isten ma is itt van és történik! Csodálatos ezt megérezni és megélni!

(Újvárosi Katalin)

Zsinaton készült fényképeket nézegetve újra megfogalmazódik bennem, milyen sokfélék is vagyunk mi, lelkészek. Jól példázza a köztünk levő különbségeket a vállunkon viselt palástok változatossága: pliszírozott vagy sima, bársonnyal vagy fényes

szöveggel kiemelt, éjfekete és szürkére kopott, szépen eső vagy esetlenül lógó papi ruhánk. Hát még az, ami a palástok alatt van... mennyiféle élet-érzés, különböző családi háttér, eltérő emlékek. Mégis, valami összeköt. Összeköt a felvállalt szolgálat, az eskü remegve kimondott szavai, s a nagy könyv, melybe nevünk bejegyeztetett, s mi kézjegyünkkel erősítettük meg a kimondott fogadalmat.

Unitárius Egyház Felszentelt Lelkészek NÉVKÖNVE 1634. Hány ember sorsot őriz ez a könyv, honnan indultak, s merre tartottak, tartanak ma mindazok, akiknek nevét az évek során feljegyezték? Remélem, különbözőségünk ellenére mindannyian, úgy balázsferencesen, részei lehetünk egy cél felé törekvő egésznek.

(Rácz Mária)

Teológiai hallgatóként gyakran találkoztam azzal a kifejezéssel, hogy „szakrális beavatás”. A vallástörténelmet tanulmányozva többször is szó esett arról, hogy különböző csoportok, közösségek miként fogadták be az „új” embert, és hogyan gyakorol-

ták ezt a vallásos beavatást. Természetesen ezek titokzatossága mindig is érdekelt, s talán ezért vontam párhuzamot, gondoltam arra, hogy a lelkészszentelő zsinatunk is valami hasonló dologról fog szólni. Bevallom, ez a zsinat nem erről szólt, és semmi-féle ehhez kapcsolódó, elvont érzést nem váltott ki belőlem. Ehelyett a zsinat ünnepélyessége, szépsége kellemes érzéssel töltött el. Egyszerűen boldog voltam. Hála legyen az Istennek, ott voltak, körül vettek mindazok az emberek, akik szeretnek, és akiket én is szeretek. A tapasztalt ünnepélyesség mögött azonban hatalmas felelősségérzet támadt fel bennem. Az elhangzott beszédek és prédikációk egyre jobban ráébresztettek arra, hogy milyen nagy felelősséggel bíztak meg, hogy mivel tartozom Istennek és az engem körülvevő embereknek. Talán ebből adódóan vált ez a nap számomra óriási tekintélyűvé, s úgy gondolok vissza ma is a zsinatra, mint amely mélyen nyomot hagyott bennem, és meghatározza életemet. Igen, ezt nevezem felszentelésnek. Titokban arra kérem az Úr

Istent, hogy ez a felelősségérzet egy kicsit se kopjon meg bennem az évek során, és őrizhessem meg mindvégig az ünnepélyesség boldog érzését.

(Bíró Attila)

Kezdekör egy dilemma: felszentelnek vagy felavatnak? Első hallásra talán a felavatás állt volna közelebb két lábbal a földön járó lelkemhez. A zsinat és a lelkészszentelés ideje alatt világossá vált előttem: felszentelnek. Annyi mindent avatunk fel életünkben: házat, iskolát, parkot. Ezeket talán leromboljuk, talán újjáépítjük, és újra felavatjuk. A felszentelésnek sokkal nagyobb súlyát, üzenetét és szépségét érzem. Egyszeri és megismételhetetlen, s ennek súlyát és felelősségét meg kell éreznünk a maga teljességében. Én hiszem, hogy azért szenteltek fel, mert szent az ügy, amiért élni kell, szent a szolgálat és szent az a lelkemben élő eszménykép, ami ösztönöz, és azt súgja, hogy az emberek lelkét simogassam, hogy megértsem, s hogy ha szükség, segítsék a helyes útra találni. Isten engem úgy segéljen!

(Kiss Zsuzsánna)

„De jó nekünk itt laknunk nálad”

Benedek Enikő

Személy szerint nagyon szeretek ünnepelni Székelykeresztúrra menni. Legyen az nőszövevény konferencia (minden 12. évben) vagy lelkészcsaládok találkozója (minden ősszel), netalán farsangi bál vagy mulatság; ha csak tehetem, ott vagyok.

Most is ott voltam december 3-án, a Zsinat ülésén. Amikor megérkeztünk a templom udvarára, emlékek sokasága ömlött rám, hisz 23 évvel ezelőtt, 1988. december 4-én, itt szentelték lelkésszé a férjemet. Emlékezni akartam, párhuzamot állítani az akkori és a mostani érzéseim közt, *megszagatni alázatomnak köntösét*, és várni, amint *a békesség áldott Istene* magához emel. Reményik Sándort parafrázálva: *akkor elibém állt* Csáka József főgondnok, aki a köszönés, köszöntés mellett megjegyezte, hogy megérkeztek a múltkori Zsinat fő szervezői is – majd csak úgy mellékesen hozzátette –, most biztosan körbenéznak, mindent megfigyelnek, és majd valaki, valahol... rólunk is ír egy cikkben... Nem vettem komolyan a „lapot”, hisz egy olyan helyen álltam, ahol „Az erdélyi unitárius egyház megalapításának évében, 1568-ban (...) már egyházközség működik, amelynek papja Marosi Syning János, aki ez évben Dávid Fe-

renc és Méliusz Juhász Péter Gyulafehérváron tartott hitvitájának egyik jegyzője.” Hát ki vagyok én, aki eltörpül e szellemóriások mellett, hogy csak úgy írogassak erről az eseményről? Inkább *leoldottam lábaimról a hétköznapi saruját*, és beültem az egyik padba, ahol csupa szem és csupa fül voltam hallgatva *lelkemben a titkos citerák pengetését*. Minden pillanatot arra akartam használni, hogy magamba szívhasssam e szent helyen elhangzott köszöntők, beszédek, prédikációk, imádságok, zsoltárok, adventi gyertyalángok „fényét”, s mindezek világánál láthassam a felszálló polyvában az arcokat, az isteni arcot.

Lelki táplálékkal degeszre tömött tarisznyával és földi ajándéktárgyakkal elhalmozva, immár már testi táplálék után is vágyakozva haladtam az adventi úton, szüntelenül és szakadatlan áhítózza még mindig a szeretet apró jelei után a figyelmesség jelzőablái közt, amikor a terített asztalon... megtaláltam, amit oly nagyon kerestem: sok-sok kéz, kezecske által hajtogatott, tűrögetett apró kis bordópiros adventi szalvétákat, amelyeket így, ebben a formában nem kellett megvásárolni. Bordópiros kabátom, sálam, sapkám, kesztyűm és táskám mellé, most már teljes volt a kollekció. De láttam a nap folyamán a fehér terített asztalon apró kis babkává szemeket is elhullatva, szemeket, melyek mintha arra hívták volna fel a figyelmünket, hogy életünk nagy felvonásai közti húszperces szünetekben: figyeljünk egymásra!

Akkor elibém állt ismét Csáka József főgondnok, s csak úgy mellékesen megkérdezte: „Akkor meglesz-e a cikke?”

Hétfő reggelre már olvashatta is az írást.

Egyazon sátor alatt

Győrő Dávid

Ami Kolozsvár az erdélyi, az Boston az észak-amerikai unitáriusok számára: szervezeti székhely és szellemi középont egyszerre. Amikor az Angliából áttelepült puritánok szabadon élhettek a vallási választás lehetőségeivel, egyre többen lettek unitáriussá is, az új egyház központját pedig a földrész keleti partján, a politikai és kulturális élet szívében, Bostonban állították fel. Ugyanitt épült ki a lelkészképzés első intézménye is, amikor a Harvard Egyetem teológiai intézete túlnyomórészt unitárius tanárokkal többségében unitárius papokat formált. S bár azóta sok minden megváltozott a legifjabb kontinens életében, a város megmaradt e vallás fellegetvő-
rának.

Nemzetközi szervezetünk, az ICUU (International Council of Unitarians and Universalists – Unitáriusok és Univerzalisták Nemzetközi Tanácsa) vezetősége úgy határozott, hogy nagy létszámú tagszervezeteinek vezetőit 2011 végén tanácskozássra hívja a szervezet munkájának általános kiértékelésére. A *TENT summit* (Csúcstalálkozó egy sátorban) elnevezésű összejövetel célja az volt, hogy az erős szervezetű és nagy múltú tagedyházak vezetőinek véleményét megkérdezzék az ICUU jelenlegi viszonyairól. Az 1995-ben alapított szervezet viszonylag rövid, de annál mozgalmasabb történetében ugyanis a legtöbb anyagi és energiabeli ráfordítást az újonnan létrejött vagy növekedőben levő közösségek élvezték. Ezért látták elérkezettnek az időt arra, hogy a következő húsz év stratégiai céljainak megfogalmazása előtt azokat a közösségek is megkérdezzék, amelyek több erőforrást szolgáltattak – anyagit és emberit egyaránt –, mint amennyi hasznót élveztek az ICUU-ból.

A konferenciára Bostonban került sor november 6–9. között az Unitárius Univerzalista Egyház (UUA) székhelyén. Öt tagedyház ICUU-ban legjártaasabb vezetőit hívták meg, az Egyesült Államokból (ahol 150 000 felnőtt unitárius, unitárius-univerzalista él), Kanadából (10 000 körül), az Egyesült Királyságból (5000 felett), Indiából (10 000 körül) és Erdélyből (60 000 körül – de e számban már mindenki benne van). Itthonról Bálint Benczédi Ferenc püspök és Kovács István közügyigazgató kapott

meghívást. Jelen volt továbbá az ICUU elnöke, a kanadai Brian Kiely, erdélyi titkára (jelen sorok írója) és két alkalmazottja is: az amerikai Jill McAllister programfelelős és a britt lett Steve Dick ügyvezető.

A reggeli és esti istentiszteletek közé ékelte programban előadás, kiscsoportos munka, közös tervezés és kötetlen beszélgetés kapott helyet. A három nap közül az első a múlttól szólt, ki-ki ismertette szervezeti sajátosságainak, erősségeinek kialakulását és előzményeit. A második nap a jelené volt, ki-ki a mában fontos tudnivalóiról beszélt, valamint azokról az erőforrásokról, amelyek

a nemzetközi közösség szükségleteinek javát szolgálhatják. Végül a harmadik nap a jövőt vetítette előre, ahol azon közös terveket vázoltuk fel, amelyekben erősségeinkkel egymásnak és az ICUU-nak leginkább segíthetünk.

E harmadik nap végére felállítottunk egy fontossági sorrendbe rendezett tennivaló-listát, amelyen a közösen felvállalendő cselekvéseket rögzítettük. A lista első felének cselekvési prioritásai az átalakító, nevelő, formáló tapasztalatcserék, látogatások, zárandoklatok egymás hazájában; nemzetközileg irányított lelkészképzés és világi vezetőképzés, a tapasztaltabb közösségek hagyományainak átadása a vezetőket most formáló csoportoknak; világhálós alapú tananyagok, képzések, tanfolyamok, erőforrások elérhetővé tétele másoknak; többpólusú testvérkapcsolatok kiépítése, többoldalú tapasztalatok, tanulási folyamatok lehetővé tétele; a regionális tevékenység és együttműködés megerősítése (főként Európában, Dél-Amerikában, Dél-Kelet-Ázsiában és Afrikában).

Erdélyi küldöttségünk véleménye az volt, hogy a fentiekben mindenekelőtt a lelkészképzés, a vezetőképzés, valamint a teológiai kultúra és hagyományok átadása területén járhatunk élen. Erre nézve melegen ajánlottuk teológiai intézetünk, kolozsvári infrastruktúránk és erdélyi vendégszeretetünk igény szerinti felhasználását – valószínűleg élni fognak vele. Mindenesetre jóleső érzés volt megtapasztalni, hogy a megannyi itthoni nehézség ellenére nemzetközi szinten erdélyi unitárius mivoltunk elismert értéket képez számos tekintetben. A „szegény vidéki rokon” minősítés helyett a csúcstalálkozó sátra alatt egyenrangú tagjaiként ültünk e nemzetközi tanácskozó testületnek. Sőt.

Én kimondom

Ferenczi Enikő

A nevemben szólok rólad (is). A sorok közösek. Mert a te életed egy kicsit az enyém is, örömeidben én is emelkedem, csalódásaidban veled vagyok és együtt kell hinnünk, hogy többre vagyunk hivatottak. Mert Te és Én, Mi mindannyian Isten különleges és egyedi teremtményei vagyunk.

Ilyenkor januárban jobban leköt az előttünk álló ismeretlen való töprengés. Vajon, mi vár ránk ebben az évben? Öröm vagy fájdalom? Boldog és boldogtalan percek milyen mértékben követik egymást? Tovább tanuljuk a szeretet művészetét, vagy elveszünk a gyűlöletben? Feladjuk vagy harcolunk? Milyenek a ránk váró mélységek, és képesek leszünk újra felemelkedni? Megtaláljuk azt, akit annyira várunk? És megtudjuk-e őrizni, akik fontosak nekünk? Mindenről le kell mondanunk, hogy újjá-szülessünk? Bárkit elveszithetünk? Mit kezdünk majd azokkal a magányokkal, amikor Isten tenyerét sem érezzük? Ilyenkor ki vigyáz ránk? Leszünk-e jó szülei gyermekeinknek? És jó gyermekei szüleinknek? Meg-erősödik az, aki elvesztette bizalmát? És megtaláljuk a lét szépségét? És mit mond majd az orvos, ha újra megvizsgál? Egészségesek leszünk, vagy betegek? Házasodunk, vagy válunk? Maradunk, vagy kivándorlunk? Beletörődünk helyzetünkbe, vagy újat teremtünk? Elfeledjük a csalódásokat? Készek leszünk végre kimondani magunkba zárt igazságokat? Új év hozhat új és jobb életet?

Miért ennyi kérdés év elején? Talán mert sikereink mellett kudarcok sorakoznak fel mögöttünk. És tapasztalati tudásunk sok 365 napos ciklus eseményeit tartja számon. Voltak ilyen és voltak amolyan évek. Időnként nehéz esztendőket egymáshoz tapadva követték egymást. De voltak felhőtlenebb évek is.

2011-ben nagyon sok minden történt.

Még annyira közel van, hogy nyomait magunkon viseljük, és szinte egyedinek érezzük. Igen különös visszanézni, elidőzni eseményeinél, elemezni és egy kicsit újra átélni azokat. A legfurább, hogy mindez velünk történt, és semmi sem visszafordítható. Ez szinte igazságtalan, de a megélt idő kiváltsága ez. Kezdhetünk más életet, lehetünk más emberek, de ami megtörtént, már bevészte magát a történesekbe, és mindig hozzánk tartozik, és meghatároz minket.

Egy lehetőség van: másként folytatni. Más, jobb emberként tovább lépni, más szemmel nézni sokszor ugyanazt, és a legnehezebb felállásban is észrevenni a legjobb megoldást. De ez nagyon nehéz. Mert amit megszoktunk, ahogy megszoktuk, az olyan, mint egy jól bejáratott nyom, amire újra és újra visszatér az általunk vezetett jármű még akkor is, ha tudjuk, hogy nem ez a leghelyesebb út, de már ismerjük, jártunk rajta, és valahogy nagyon könnyen visszatérünk rá. Megszokott életünket feladnunk és másként élnünk olyan, mintha meg kellene válni valamitől, amivel összenőttünk és hozzánk tartozik.

Az időnként megélt kerek évfordulók pedig egyre óvatosabbá tesznek minket, és nem teszünk olyan könnyen nagy fogadalmakat. Évtizedeink birtokában *a holnaptól majd másként lesz minden*, átalakul. Óvatosabbak, megfontoltabbak vagyunk, és bár belátjuk, hogy hibáinkból sokat tanulunk, tudjuk, hogy önmagunk megváltoztatása kőkemény kihívás. Ismerjük a fent és lent egymást követő kilengéseit, tudjuk, hogy az élet mennyire törekeny és a jobbá levés csak elméletben egyszerű. Az erős is időnként elgyengül, a magabiztos is ismeri a vesztes lehetőséget. A hallgatás sok mindent takarhat. A lét színes, és bármi megtörténhet bárkivel. Semmi sem biztos, minden változhat és átalakulhat. S bár mind-

annyian egy végállomás felé tartunk egyáltalán nem mindegy, hogy milyen utakon haladunk és hogyan. És az út, amit mi választanánk, keskenyebb és kevesen vannak rajta. Vajon járhatatlan?

Visszanézve úgy érzem, hogy az elmúlt évben sok szomorú és kilátástalan emberrel találkoztam. Magas volt a boldogtalanok és megkeseredettek száma. Bevallom, időnként nehéz volt megmaradnom hitemben. Sok fájdalmat és nehézséget láttam, és volt, mikor féltem. Félttem attól, hogy nem vagyok elég erős, és elsodornak, és elhiszem nekik, hogy fel kell adni, hogy vannak helyzetek, amikor az ember csak az összeomlást választhatja.

Szenvedéseikben velük voltam, időnként némán sírtam velük, és bár tudom, hogy a miértekre legtöbbször nincs válasz, mégis harcoltam igazságtalannak tűnő helyzetek miatt. Láttam az életért való küzdés megpróbáltatásait, csendes belenyugvást vagy a végsőig való küzdelmet az életben maradásért.

Láttam az öregedés néma csatáit, felbomló családok keserveit. Megbélyegző gyermekkorok hosszan tartó nyomait. Jövőjüket nem találó fiatalokat. Kétségbeesett anyákat, megsértett nőket és reményvesztett férfiakat. Láttam csalókat és megcsaltakat, átverőket és átvertéket. És közben másokat figyeltem, és sokuk szenvedései megérintettek, megvív- tam a magam egyéni csatáit is. Hogyan lehettem volna én kivétel?

De a hosszabb vagy rövidebb ideig tartó sötétségen mindig átsütött a fény, ami megmutatta az új lépés lehetőségét, sokszor addig nem ismert utakon. Új arcok tűntek fel, akik segítettek és erősítettek minket. A teljes feladás pillanata előtt még mindig megjelent az a láthatatlan erő, ami visszahelyezett, vagy megéreztetette az Isten tenyerén levés boldogító érzését. Ez az egyedüli hely, ahol ké- ➔

→ pesek vagyunk a többé levésre. Ahol kicsinységünkre való döbbene-tünk mellett rájöhetünk, hogy nem a világ és az emberek fognak megvál-tozni értünk, hanem nekünk kell ala-kulnunk.

A sötétségben feltűnő fény, Isten tenyerén való létünk, a benne való hit

többlete, eddigi felemelkedéseink életigenlőkké tesznek minket. Mi igent mondunk az életre, hisszük, hogy vannak változások, hogy érde-mes megújult erővel és hittel lépni a holnapba, egy új esztendőbe, hogy lehet merni tervezni, célokat szülni, mert életünk alakításának aktív

résztevői vagyunk. Mi hisszük, hogy Te és Én, Mi mindannyian különle-ges és egyedi teremtményei vagyunk az egy Istennek, ki egyéni hivatással ajándékoz meg minket, és meglát-tatja a Lét csodáit.

Én kimondtam, mert hiszek benne. Te velem tartasz?

Megtekinthető a történelmi festmény

Bálint Róbert Zoltán

A Tordai Történeti Múzeumban decembertől újra megtekinthető Körösfői-Kriesch Aladár 1568-as tordai országgyűlést megörökítő tablója. A 16. században épült Fejedelmek Háza, ma történelmi múzeum, ad otthont a festménynek.

A 4x3 méteres festmény a millenniumi képrendelések alkalmával készült. Keletkezésének történetéről és utóéletéről Murádin Jenő *Történelmi tabló a szellem szabadságáról* címmel közölt átfogó, jól dokumentált írást.

1894-ben minisztériumi leirat érkezik a vármegyékhez, melyben báró Eötvös Lóránd kultuszminiszter arra ösztönzi a testületeket, hogy a helyi történelmi nevezetességekről, kimagasló eseményekről az utókor számára művészi emléket állítsanak. 1894. szeptember 5-i közgyűlésén Nesselfeld Miklós, Torda város főjegyzője indítványozza megörökítésre „azon nagy jelentőségű történeti eseményt, midőn 300 évvel ezelőtt az unitárius vallás egyenjogúsága kimondatik az itteni országgyűlésen.” Figyelemre méltó a választás indoklása is: „Bármiképpen lapozgatjuk is a történelem könyvét, az indítványunkban megjelölt eseménynél kiválóbb(ra) – mint amely a lelkiismereti szabadság dekrétálása – utalni nem tudunk.”

A képviselő testület, 3000 forintot szavaz meg a kép megfestésére. Az unitárius püspökség által rendelkezésre bocsátott adatok alapján egy, a tanács kebeléből kiküldött nyolctagú testület határozza meg a kép tárgyát. A budapesti Képzőművészeti Társulat javaslatára a városi tanács Kriesch Aladár festőművészt kéri fel a tabló kivitelezésére, aki rögtön Tordára utazik, ahol a testület szempontjai alapján már 1895 tavaszára elkészül a festmény vázlatával, amelyet a városházán mutat be a nyilvánosságnak. A sokak által megtekintett kép mind a közönség, mind a megrendelők tetszését megnyerte.

A művész Diódra utazva lát neki a munkának, ahol egy csűrben kifeszített 12 négyzetméteres vászonra festi meg az eseményt. A kivitelezés során a századvég klaszszikus hagyományait követi, a barokk fény-árnyék hatásra alapoz. Dávid Ferencet helyezi a középpontba, aki-nek alakját kihangsúlyozza a templomablakon beáramló fény. A püspök jobb kezét szívére téve, a balt a fény felé emelve nyilatkoztatja ki a hit szabadságának eszméjét.

Kriesch Aladár már 1895 őszén elkészül a festmény-nel, azonban még hónapokig javítgat a részleteken. A képet 1896 tavaszán mutatják be a budapesti Műcsarnok első termében, ahol elnyeri a hivatalos fórumok és a kri-tika elismerését is. Tordára csupán 1898 elején érkezik meg a kép, ahol a városháza dísztermében helyezik el.

Érdekességgként említhető, hogy 1912-ben felújítják és közművelődési intézménnyé alakítják az egykori feje-delmi palotát. Ennek kapcsán javasolja az egyik képvi-selő, hogy a Dávid Ferenc-festmény is itt kerüljön kiállít-ásra. A javaslat vitát kavart a testületben, amely végül a kép eredeti helyen való maradása mellett dönt. Egyik képviselő így érvel: „Nem lehet innen azt a képet elvinni! Itt van annak legméltóbb helye, mert mindnyájunkat arra tanít, hogy: »Mondd csak ki bátran a véleményedet!«”

1916-ban mégis helyet változtat a tabló. A háborús események okán, sok erdélyi műkincssel együtt, ezt a képet is Budapestre szállítják. Innen kerül vissza Tordára a román csapatok „hadizsákmányaként”. A város vezető polgárai vásárolják vissza, és helyezik el eredeti helyére. Nem sokkal a II. világháború után szállítják át mostani helyére, a városi történelmi múzeumba. A szuronnyal felszakított, a nem megfelelő tárolás következtében meg-rongálódott képet 1979-ben kolozsvári és bukaresti res-taurátorcsoport állítja helyre Kolozsváron.

Az elmúlt évtizedben a kép nem volt látogatható. A múzeum felújítása idején – az idegenvezető elmondása szerint – a festményt újból restaurálta egy szebeni cso-port. A decemberi nyitás után a történelmi festmény egy külön erre a célra kialakított manzárdtermében tekin-thető meg. A tordai református műemléktemplom mel-lett található múzeum, hétfő kivételével, minden nap 9–17 óra között látogatható.

III. Úton a Via Egnatián

Demeter Sándor Lóránd

Előző írásomban elbúcsúztam a Vlatades monostortól, és belső képet készítve Thesszalonikiról tovább indultam. A magaslatról a tengerpart irányában ereszkedve két templomot tűztem ki célul a nevük, a címük és a városban betöltött szerepük alapján. Azonban még mielőtt belépniék, fontosnak tartom, hogy egy kicsit bemutassam Görögország vallási helyzetét, hogy ne csak a templomokat, szentképeket, falképeket lássák, hanem azt is, ami ezek háttérében van.

Az Amerikai Egyesült Államok görögországi nagykövetségének vallásszabadságról szóló riportja szerint a görög kormány nem rendelkezik statisztikával a vallási csoportokról. Egy nemzetközi adattár szerint az ország 98%-a ortodox, 1,3%-a muszlim, 0,7%-a más felekezetű. Más felekezethez tartoznak a katolikusok, a neoprotestánsok, a zsidók, valamint a többistenhívő görög vallás tagjai is.

Görög kultúrát oktató régész-tanárnőnk vezetésével volt egy kirándulásunk Makedónia északi részében, közel a bolgár határhoz. Csodálatos környék, a görög mezőgazdaság egyik látványos övezete, nagyméretű bivalyfarmokkal. A vidék vallási különlegessége, hogy Nagy Konstantin korától őrzi a tűzön-járás, tűzön-táncolás hagyományát annak ellenére, hogy gyakorlóit az ortodox egyház mint pogányokat kiátkozta.

Az alkotmány biztosítja ugyan a vallásszabadságot, de az ortodox egyház kivételezett helyzetben van, és jelentősen befolyásolja az ország szociális, politikai és gazdasági életét. Így új egyházi ingatlanok építését vagy a már meglevők fejlesztését is az ország költségvetéséből támogatják. Ismerős ez mindannyiunk számára, nem szorul magyarázatra.

Az ortodox valláshoz kötődik egy másik vallási különlegesség: Athos Független Szerzetesi Köztársaság. Ez egy félszigeten elhelyezkedő kolostor-együttes. Állam az államban, ahová látogató csak országa nagykövetségi ajánlásával léphet be. Az 1060. évi császári bulla megtiltotta a

nők, gyermekek és a sima arcú férfiak belépését a szerzetesi köztársaságba, sőt – állítólag – még nőstény állat bevitele is tilos volt. Bár a sima arc ma már nem kizáró ok, nő és gyermek továbbra sem látogathatja a szerzetesi közösségeket.

Ezzel a vallásismereti háttérrel először egy világörökség-templomba, a Hágia Szófiába lépünk be, amely a hetedik században épült Thesszaloniki bizánci központjában. Építési stílusát először a konstantinápolyi (ma Isztambul) Hágia Szófiánál alkalmazták. A templom hosszú évszázadokon keresztül átértelt néhány valláscserét, tűzvészt és átépítést. Ma két helyen is őrzi Pál apostol emlékét. Központi boltozatának falképén, a szentek között ott láthatjuk az apostolt két olajfaág között állva, kezében a nagy könyvet tartva. Emellett az egyik mellékoltár ikonja előtt is kifejezhetik tiszteletüket a hívők. Ezen az ikonon Szent Nesztor és Szent Demeter között látható Pál, és kezében a könyv helyett feltekert iratokat tart.

Az utoljára bemutatott ikonnál maradvány a következő megcélzott állomás a Szent Demeter-templom, amelyet már a névrokonság miatt sem hagyhattam ki, és amelyben külön szentségtartó hely őrzi Demeter emlékét. Szent Demeter a védőszentje, patrónusa Thesszalonikinek, ünnep-

napja munkaszüneti nap. Életrajza elmesélése helyett fontosságát megkísérlem párhuzamos történetekkel szemléltetni. Ehhez újból elhagyjuk Thesszalonikét, és a Pinos folyót követve Makedóniából átmegyünk Thesszáliába, a folyó völgyből az „ég és föld közé”, a Meteora több száz méter magasan levő sziklacsúcsain álló kolostorvilágába. Ez a szerzetesi központ is a világörökség része. A Szent István első vértanú nevét viselő apácarend kolostorában az oltár gyönyörűen faragott díszei között látható Szent György, ahogyan a sárkánnyal harcol. E sárkányharc égi mását Szent Mihály vívta, a „csúf és veres sárkánnyal, aki még nevezetetik ördögnek, vagy sátánnak is.” (Jel 2,12) Szent Demeter egyik lényeges vonása, hogy rá is hasonló harc bízott, ezért is van, hogy a kolostor faragványai között Szent György mellett ő látható, amint ugyanolyan fegyverzetben, ugyanolyan módon harcol a gonosszal. Úgy tűnik, a görög kereszténység történetében ő az, aki a földet az éghez emeli. Magyar vonatkozásban Szent László király teszi ugyanezt, bizonyosság erre a Kárpát-medence templomainak sok középkori falképe. Ez a mondat ismét hazarepít a székelyderzsi templomba. Megállok a lovagkirály falképe előtt, majd a vele szemközt levő Szent Mihály-falképre nézek, és felidézem a verset, amely a néphagyományban összekapcsolja e két harcos alakját: „László király lovagolni Mihály arkangyaltól tanult/ Mikor meghalt egy ideig az ég lovászmestere volt/ Ő hajtja a göncölszeker aranyösörényű lovait/ Ragyogó ostorul fonja a hold világsugarait.”

Egyházunk alakulásának idején a külföldön tanuló diákokat peregrinusoknak nevezték. Egyházalapító püspökünk is ilyen peregrinus diákként tanult Wittenbergben. A peregrináció célja az volt, hogy amit külföldön megtanultak, azt haza-„szállítva” alkalmazzák. Idézőjelbe tettem a szállítást, pedig volt olyan peregrinus diák, Lázár István későbbi püspökünk, aki 9 mázsa könyvet szállított haza. Talán e peregrinuslét miatt van, hogy bennem is a görög utak valahogy mindig otthon kötnek ki, az istenek földje összekapcsolódik a tündérkerttel, és minden elmélet az otthoni alkalmazásban nyer értelmet.

Balázs Ferencről, a fiatalon elhunyt unitárius lelkészről, szövetkezet-alapítóról nevezték el azt az ösztöndíjat, melyet három kaliforniai unitárius-univerzalista gyülekezet hozott létre: az oaklandi, a berkeleyi, valamint a San Francisco-i. Balázs Ferenc az 1920-as években két évet töltött ösztöndíjasként a Berkeleyben működő unitárius teológiai intézetben. A Balázs Ferenc-ösztöndíj 1995 óta évente egy-egy erdélyi unitárius lelkész egyesült-államokbeli tanulmányútját támogatja. 2010 óta az ösztöndíj egyesült-államokbeli teológiai hallgatók számára is lehetőséget biztosít, hogy erdélyi tapasztalatszerző tanulmányúton vegyenek részt.

Balázs Ferenc-ösztöndíjjal Erdélyben

A második Erdélybe látogató cserediákkal, Dakotta James Kianianthra Alexszel Albert-Nagy Ákos teológiai hallgató beszélget.

Honnan származol?

A gyökereim India déli részébe nyúlnak vissza. Kezdetben minden ősem hindu volt, majd az apai ágam az 1. században a Tamás-kereszténységre tért át, tehát sokan az őseim közül Szent Tamás missziós útjának lezármazottjai. Az édesanyám felőli ág is kezdetben Tamás-keresztény volt, majd a 18. században áttértek a katolikus kereszténységre. Végül az egyik dédapám áttérése révén a család a judaizmus követője lett. Így lettem én zsidó.

Hogyan kerültél az Amerikai Egyesült Államokba?

A szüleim vándoroltak ki a hetvenes évek elején, hogy kihasználhassák a jobb tanulási lehetőségeket. Ezt azért tartották lényegesnek, mert az indiai társadalomban nagyon fontos az oktatás minősége. Mivel az Egyesült Államokat a 60-as, 70-es években a lehetőségek országának tartották, nagyon vonzotta a szüleimet is. Az oktatás minősége miatt tanul vagy tanult sok más rokonom is szerte a Földön: Malajziában, Angliában, Ausztráliában vagy éppen Dubaiban. Így a családunk eléggé szétszóródott a világban.

Hol végeztél korábbi tanulmányaidat?

Houstonban születtem (az Egyesült Államok déli részén), New Yorkban (a keleti parton) jártam zsidó létemre egy katolikus iskolába. Seattle-ben (az Egyesült Államok észak-nyugati részén) diplomáztam, majd New Yorkban végeztem a magiszteri iskolát. Már akkor rengeteget utaztam, de valahogy mindig egymástól távoli helyeken sikerült a számomra legmegfelelőbb képzést megtalálnom. A Seattle-i egyetem nem-

zetközi kapcsolatok karán kezdtem, majd New Yorkban szervezetvezetői ág fele szakosodtam. Ugyancsak az egyetem miatt költöztem Seattle-be, de ott már egy pár cég elindításának ügyködése mellett kötöttem ki. Három cég létrehozásában segédkeztem, amelyek aztán mind sikeresen beindultak. Így váltam szaktanácsadóvá, s eljutottam az olyan nagyvállalatokig, mint a Microsoft vagy a Compaq számítógépgyártó vállalat.

New York után Európában, majd Kínában folytattam a tanulást és tapasztalatszerzést. Tanácsadói állásom mellett könyveket írtam. Az idők folyamán sikerült négy könyvet kiadnom, majd azok segítségével képzéseket tartottam cégeknek arról, hogyan lehet az üzleti folyamatokat és a munkaerő-felvétel gyakorlatát fejleszteni.

Ennyi munka és tapasztalat után minek a hatására változtak meg terveid, és hogyan kerültél a Starr King teológiára?

A nagyvilágban való két és fél év utazgatás után kezdtem érezni a jó amerikai föld hiányát. Visszatértem hát az Egyesült Államokba. Már 15–16 éves korom óta élt bennem a vágy a vallás tanulása iránt. Nem akartam pap lenni, de érdekelték a vallással kapcsolatos tudományok. 22–23 évesen újra feltört bennem ez a vágy, s végül, mikor 27 éves fejjel visszatértem szülőhazámba, és a doktori iskolák sikertelen keresgélése után Los Angelesben kötöttem ki egy barátomnál, megint elgondolkodtam a gyermeki álmomon.

Hogy minden úgy alakuljon, ahogyan annak lennie kell, épp akkor ismertem meg egy urat, aki korábban elnöke volt a Clairmont Hittudományi Iskolának. Ez az iskola a meto-

dista egyház nyolc papnevelőjének egyike, de ökumenikus szellemben működik, így kapui nyitva álltak előttem is. Korábban két esztendő tölöttem a keresztény Biblia és a héber Biblia tanulmányozásával, s ez a férfi, akit Los Angelesben megismertem, ennek ismeretében próbált meggyőzni arról, hogy jelentkezsem a papnevelőbe.

Sokat gondolkodtam a dolgon, de végül arra jutottam, hogy nem megfelelő az idő, s ezért elutasítottam az ajánlatot. Azután elkezdtem dolgozni a Disney-nél, de nem tetszett a munka, így otthagytam. Utána megint találkoztam az úrral, de másodszorra is elutasítottam az ajánlatát. Azonban amikor a Los Angeles Times-tól elbocsátottak – ahol időközben munkát találtam –, és ez az úr ismét felhívott, akkor tényleg úgy éreztem, hogy nem véletlenül történik mindez, és nem véletlenül találkozom mindegyre ezzel a felkéréssel, hanem Istennek a keze van a dologban. Ő üzen ezáltal, hogy el kell kezdenem a papnevelő iskolát. Ezért a harmadik hívásra beadtam a derekam.

Két évet végeztem el ott, de nem találtam megfelelőnek az egyetemet. Ennek oka az volt, hogy keresztényekkel voltam körülvéve, s ők alakítani próbálták a világnézetemet és a spirituális utamat, amely számomra kellemetlen volt. Mintha kényszerítve lettem volna arra, hogy alkalmazkodjam hozzájuk. Persze ezt mindig ügyesen megformált mondatokba kódolva közölték, baráti tanácsokon keresztül. Ám úgy éreztem, hogy ez a lelki életemre rossz hatást gyakorol, mert még mindig jártam templomba minden pénteken, még mindig tanulmányoztam a zsidó szertartásokat és előírásokat, ámde a teológián tömérdek keresztény szöveget kellett olvasnom, keresztény szempontból vizsgálva meg azokat, s a többiekkel való párbeszéd, viták is mind keresztény ízüek voltak. Ez így nehéz volt, s ezért környezetváltásra volt szükségem. Ekkor a tanácsadóm új lehetőséget javasolt: iratkozzam át a GTU-ra.

Mit takar ez a rövidítés?

Graduate Theological Union. Olyan, mint itt a Protestáns Teológiai Intézet, csak míg itt ez három felekezetnek ad otthont, a GTU-nak kilenc kara van és további tizenegy megkülönböztetett központja. Mindent összevetve húsz különböző felekezet teológiájának uniója, ahol az iszlámtól elkezdve a katolikusig minden képviselve van.

S te döntötted el, hogy a kilenc kar melyikére szeretnél átiratkozni?

A Starr King kivételével a másik nyolc kar mindegyikén olyan tantárgyakat kellett volna tanulnom, amelyek nem érdekeltek. A Starr King volt az egyetlen hely, ahol nem köteleztek arra, hogy felvegyek bizonyos tantárgyakat.

Azért izgalmasabb ez az egyetem, mert míg más egyetemeken kötelező felvenni majdnem minden tantárgyat, itt, a Starr Kingen arra koncentrálni lehet az ember, ami igazán érdekli. Persze az egyetem mindenből nyújt egy alapfokú tudást, de inkább azt az oldalát kívánja megszilárdítani az egyénnek, amelyben tényleg tehetséges. Nem kényszeríti olyan tanulmányokra, munkákra, amelyekben az illető személynek nincsenek jó képes-

segei. Szóval eldöntheted, hogy mi-
ben vagy te erős, s csak azokat a tan-
tárgyakat veszed fel, és azokra kon-
centrálni tudsz maximálisan.

Azért végez a Starr Kingen sok tehetséges lelkész, mert nincs semmi sem rájuk erőszakolva, viszont ami érdekeli őket, abból alaposan felkészülhetnek.

Hogyan méritek fel a tudásotokat?

Ilyen téren is különbözik a Starr King más egyetemektől. Olyan vizsgák, szóbelik, írásbelik, amilyenek itt Erdélyben vannak, ott nincsenek. Mi csak beszámolókat írunk és bemutatókat készítünk. A vizsgák nem a tudást mérik fel. A pontos tudást a gyakorlatban való alkalmazás képessége bizonyítja. Alapos bemutatónak kell készítenünk. Ezek nemcsak amolyan 5–10 perces prezentációk, hanem egy-másfél órások, amelyeket szemeszter végén mutatunk be. Emellett szakdolgozatokat adunk le, amelyek 20–30 oldallal szintén terjedelmes munkák. Ezeket a dolgozatokat, bemutatónak közösen vitatjuk meg. A tanár tehát ezekből fogja felmérni igazából a tudásom, ahol ő is és az évfolyamtársaim is bármire rákérdezhetnek, s nekem mindenre választ kell tudnom adni ahhoz, hogy megkapjam a legnagyobb osztályzatot.

Mit érzel a legnagyobb akadálynak az egyetemen?

Az egyetlen hátránya ennek az egyetemnek, hogy minden a saját motivációtól függ: annyit kapsz, amennyit befektetsz. Nincsenek végső jegyek, amelyekért harcolni kell, nincs évközi számonkérés. Igazából nem kell tanulnod, nem kell semmit sem tenned, amit nem akarsz, s ha ebben a szabadságban veszítesz a motiváltságodból, akkor nehezebbé válik az összpontosítás.

Hogyan kerültél Erdélybe?

Jelentkeztem a Balázs Ferenc-ösztöndíjprogramra, s elfogadtak. Szándékomban áll egy ismeretterjesztő filmet készíteni az unitarizmus történelméről és modernizálódásáról, mai helyzetéről. E filmen keresztül próbálom magam is megismerni és megérteni az erdélyi unitarizmust, s az unitárius hit alapját. Továbbá e fil-

men keresztül betekintést szeretnék nyújtani Erdély világába, szemléltetem, hogy miért is fontos ide, Erdélybe elzarándokolni.

Hogyan készíted ezt a filmet?

Rengeteg emberrel készítettem interjút itt Erdélyben, hitük, hagyományaik és értékeik megismerése és megértése érdekében. Voltam a Keleti-Kárpátokban, székelyföldi településeken: a Homoród mentén, a Nyikó mentén; Marosvásárhelyen és környékén, valamint Szovátán. Jártam Mészkon, az Aranyos völgyében, Nyugat-Erdélyben és természetesen Kolozsváron.

Hogy érzed magad itt? Furcsának találsz a helyet Amerika után?

Harmincöt ország meglátogatása, a Himalája, Malajzia és Vietnám hátizsákos beutazása után már kevés az a dolog, ami igazán meg tud lepni. Azonban újdonság volt számomra a kenyér, amit egy ismeretlen úr adott nekem a buszon (kürtöskalács), a pálinka, amellyel egy szüreti vásárban kínáltak meg, illetve az a fajta kedvesség, amellyel az emberek irányomban voltak. Például a segesvári vonatállomáson egy asszony segített leszállni a csomagjaimmal. Nyugaton kevésbé találkozok az ember ilyesmivel.

Mit szerettél itt a legjobban, és mi volt a legkellemetlenebb?

A legfantasztikusabb élmény a falvakon, a lelkészekkel együtt töltött idő volt. Bámulatos volt bejárni a gyönyörű falvakat és vidékeket, tanulni az emberekről, és megérteni őket. Hatalmas élmény volt egy Nyárad menti falu mellett kimenni a dombtetőre, utána az erdőben meditélni, majd aludni egyet az istenadta, harmóniával teli természet lágy ölében. A legszomorúbb számomra talán annak a tapasztalása, hogy a legtöbb vallást itt Erdélyben a hagyományok tartják fent és nem a hit. És még valami: bár korábban sosem akartam papi pályára lépni, itteni tapasztalataim alapján, életemben először megfogalmazódott bennem ennek a gondolata. S ha nem is a közeljövőben, életem egy későbbi szakaszában talán mégis megpróbálom magam ebben a hivatásban is.

Készülőben a Magyar Unitárius Egyház új alaptörvénye, valamint szervezeti és működési szabályzata

Dióhéjban az egyházi jogszabályok módosításáról

Szabó László

Egyházunk működésének jogi keretét az alaptörvény és az annak szellemében fogant más jogszabályok képezik. Legutóbb 1996-ban, majd 2002-ben került sor az egyházi alaptörvény alapos átdolgozására, amely az 1948-tól hatályos szervezeti szabályzatot gyökeresen megváltoztatta, hozzáigazítva az 1989 utáni új lehetőségekhez. Mivel egyházi életünk jellemzője a folyamatos változás, megérett az idő az említett reformfolyamat továbbvitelére. A mai és a közeljövőbeli egyházi élet – akárcsak a társadalmi valóság – újításokat igényel jelenlegi egyházi jogszabályaink tartalmában is. Többek között a trianoni békediktátum nyomán szétszakadt egyházi részek küszöbön álló újraegyesítése is megkívánja a jogszabályok kiigazítását. Időközben elkészült egyházunk stratégiai terve, amit az Egyházi Főtanács ez év nyarán fogadott el. A benne foglalt irányelvek és cselekvési tervek egy részének szintén helyet kell találnia a megreformált jogszabályokban. Az elmúlt félévben az Egyházi Képviselő Tanács (a továbbiakban EKT) elnöksége létrehozott egy ún. intézményfejlesztési munkacsoportot, amely egy neves anyaországi szakember (dr. Ambrus Tibor egyetemi tanár) irányításával számba vette az egyház intézményi működésének problematikus csomópontjait, és ezek némelyikére megpróbált megoldást ígérő terveket kidolgozni. A felsorolt tényezők együttesen igazolják az egyházi alaptörvény és más jogszabályok reformjának szükségességét és időszerűségét.

A folyamat előkészítése és szakmai irányítása céljából az EKT már 2010. október 15-én határozatot hozott egy ún. előkészítő bizottság létrehozásáról. A bizottság feladata a módosítási folyamat ütemtervének kidolgozása, az új alaptörvény jellegére és szerkezetére vonatkozó javaslatlattétel, a módosítás tartalmi előkészítése, a bizottsá-

gon kívüli módosító indítványok összegzése, valamint más előkészítő tennivalók, amelyekkel az EKT megbízza. A bizottság kezdetben 17 tagú volt, akik közül hatan hivatalbeli tagok, 1–1 képviselőt az egyházkörök jelöltek ki, további öt bizottsági tagot az EKT választott. Az egyházi részek egységesülési folyamata jegyében a bizottság kiegészült a Magyarországi Unitárius Egyházkerület három képviselőjével.

A bizottság ez év elején látott munkához és tisztségviselőinek megválasztása, valamint munkamódszerének meghatározása után javaslatot fogalmazott meg az új alaptörvény jellegére és szerkezetére nézve. Eszerint a Magyar Unitárius Egyház új alaptörvénye az eddiginél jóval rövidebb terjedelmű lesz, és csupán a lényeges eszmei, elvi és szervezeti alapokat rögzíti. Az alkotmány-szerű alaptörvényt terjedelmes szervezeti és működési szabályzat, valamint további jogszabályok egészítik ki, amelyek az egyházi élet különböző területeinek szabályozására hivatottak.

A bizottság az elvégzett munkájáról rendszeresen beszámol az őt megbízó EKT-nak, amely a bizottság által megalkotott új alaptörvény-tervezetet már elfogadta, és közzétára bocsátotta. A szervezeti és működési szabályzat, valamint a más jogszabályok tervezete azok elkészültével szintén az egyházi közvélemény elé kerülnek, így nemcsak az illetékes egyházi hatóságok és szakmai fórumok véleményezhetik azokat, hanem gyakorlatilag minden érdeklődő. Az elkészült tervezetek az egyházi honlap közvita című rovatában lesznek elérhetőek (*forráshely: <http://www.unitarius.org/data/eue/show.aspx?pageid=2327>*), míg a módosító javaslatokat vagy más észrevételeket a jogszabalyok@unitarius.org elektronikus postacímre lehet elküldeni az egyes tervezetek megjelenéséhez igazított határidők betartásával. A jogszabálymódosítási folyamat ütemterve szerint a jövő év nyarán a Zsinat és a Főtanács rendkívüli ülésen ünnepi határozatban döntene az egyházegyesítésről, ugyanakkor sor kerülne az új alaptörvény, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a szükséges további jogszabályok elfogadására.

A fentiek alapján felhívással fordulunk az intézményi és jogi kereteinek javításában érdekelt minden személyhez, közreműködést igényelve jogszabályaink korszerűsítésében, és egyházi életünk ezáltal fejlesztésében.

"A humor Isten ajándéka"

(Bárá József)

Formai ellentmondás

Nagy csődületet okozott az átkos időkben az Ártánd-Borsi magyar–román határátkelőnél egy Trabant, amely szörnyű pőfögéssel és velőtrázó zajjal állt meg a határőr-kuckónál, s egy kéz, kinyúlván az ablakon, diplomata-útlevelet mutatott fel. A román határőr hátrahőkölt. Az au-

tóban pedig nem ült semmiféle állami nagykutya, „csak” Kovács Lajos püspök. A Trabantot Farkas Dénes lelkész nem sokkal korábban 200 (kettőszáz) forintért vásárolta Budapesten.

Elmondta: Szabó Zoltán és Bulbuka Csaba (Kolozs-vár)

Lépünk tovább

Asztalos Klára

Ismét magunk mögött hagyunk egy esztendőt. Jobb vagy rosszabb volt, mint az előzőek? Ki-ki eldöntheti magában. A gazdasági válságból, a bizonytalanságból nem lábaltunk ki, mégis az élet körülöttünk mintha évről évre „pörgősebb” lenne. Nagy a kínálat, sokszor összesűrűsödnek, egymásra tevődnek az események. Szerteágazó családi, egyházi, munkaköri, társadalmi kötelezettségek nehezítik egy-egy összejövetel, értekezlet, gyűlés időpontjának a meghatározását, az évi eseménynaptár összeállítását. És mégis a nőszövetségnek, mint szervezetnek működnie kell, a választmányának döntéseket kell hoznia a szervezet egészét érintő kérdésekben. Ilyen gondokkal küszködve zártuk az elmúlt évet, és nézünk a beköszöntött 2012. év elé.

Az új esztendő rendkívüli eseményt hoz nőszövetségünk életébe. Ha visszatekintünk az elmúlt két évtizedre, a nőszövetség történetében a következő fejlődési szakaszokat figyelhetjük meg: 1990-től kezdődően rendre megalakultak a **helyi nőszövetségek**, ettől az évtől kezdődően minden évben tartottunk országos találkozót. 1992-ben Kolozsváron megalakult az **Unitárius Nők Országos Szövetsége (UNOSZ)**. 1997-ben az országos szervezetet törvényesen is bejegyezték. 2000–2001-ben megalakultak a **köri nőszövetségek**, ezzel a nőszövetség felépítése követte az Erdélyi Unitárius Egyház szervezeti felépítését. Az UNOSZ-nak hivatalból képviselője van az Egyházi Képviselő Tanácsban és az egyházi Főtanácsban. Mindez meghatározza a nőszövetség, mint egyháztársadalmi szervezet egyházon belüli helyét és szerepét.

E megvalósítások ellenére hiányzott az UNOSZ-nak az unitárius-univerzalista nők nemzetközi életében való szervezeti szintű betagolódása. Itt az idő, hogy tovább lépünk. Való igaz, hogy testvéregyházközi kapcsolatok révén működtek szemé-

lyes ismeretségek, barátságok, de nem szervezeti szinten. Éppen ezek a testvéregyházközi kapcsolatok tették lehetővé, hogy 2009 februárjában 12 erdélyi unitárius nő vegyen részt a Texas állambeli Houstonban megrendezett **unitárius-univerzalista nők világtalálkozóján**. Az onnan hazatérő nők fellelkesülve a tapasztaltakon nagyot és merészet álmodtak: **a második világtalálkozót Erdélyben rendezzük meg**. A kezdeményezők természetesen tartották, hogy az UNOSZ, mint az erdélyi unitárius nők hivatalos szervezete, ebben társszervező legyen.

Tudjuk, a nyugati világban az egyén a fontos. A houstoni találkozón mindenki egyénileg vett részt és nyilatkozott, nem egy-egy szervezet képviselőjeként. Ezzel szemben a mi gondolkodásunkban fontos a közösséghez való tartozás, a múltunk, a hagyományaink őrzése, a közösség iránti felelősség, a közösség képviselete. A nemzetközi találkozón ezeket a különbségeket kezelni kell, meg kell találni azt, ami közös a világ különböző kultúráiban, értéként elfogadni a másságot.

A **2012. október 4–7. közötti marosvásárhelyi világtalálkozó** szombati napján tartjuk az UNOSZ **rendes évi közgyűlését és konferenciáját**. Ez az alkalom lehetőséget ad számunkra megmutatni a világ különböző kontinenseiről, országaiból érkező unitárius-univerzalista résztvevőknek, hogy kik vagyunk, hogyan tevékenykedünk, milyenek a lehetőségeink, milyen a szervezeti életünk, melyek a mi értékeink, gondjaink, mit nyújthatunk a világ unitárius-univerzalista közösségének. Az UNOSZ-konferencia témája: **Egyensúlykeresés változó világunkban**. Neves erdélyi és magyarországi asszonyok fognak részt venni és vallani arról, hogyan találták meg az egyensúlyt a családi, munkaköri, társadalmi szerepvállalás összeegyeztetésében. A programot interkulturális műsor egészíti ki énekszám-

mokkal, különböző erdélyi nemzeti-ségi táncokkal.

Úgy gondolom, mindannyiunk számára fontos, hogy megragadjuk ezt az alkalmat, és tehetségünk szerint hitelesen bemutassuk sajátos értékeinket, **tegyük ismertté az erdélyi unitárius nőszövetséget**, és kiindulópontot, alapot szolgáltatassunk további kapcsolatokhoz, ezzel pótolva az elmúlt évek hiányosságait.

A részletesebb tudnivalókról folyamatosan tudósítunk az *Unitárius Közlöny Nők Világa* rovatában, valamint az UNOSZ készülő új honlapján a **www.unosz.unitarius.org** címen.

Minden nőszövetségi munkatársamnak kívánok élményekben és eredményekben gazdag új esztendőt, reményt, hitet és tetterőt, hogy betöltsük hivatásunkat, kissé szebbé, jobbbá tegyük az életet magunk körül.

Olvasóink figyelmébe!

A Nők Világa 2012-ben is négy alkalommal jelenik meg: húsvétra, nyáron, ősszel, valamint karácsonyra.

Előfizetés egy évre a négy lapszámra (postaköltséggel együtt): 15 lej. Szabadárusításban egy példány ára (postaköltség nélkül): 2,5 lej.

Előfizetni a köri nőszövetségi elnökök vagy az egyházközi közösségek közvetítésével lehet, illetve személyes úton Asztalos Klára UNOSZ-elnöknél is.

Előfizetési határidő:

2012. január 31.

Villámposta:

klariasz@yahoo.com

Telefon: 0740-685087

Ha szeretné a Nők Világát idejében megkapni, kérjük, fizessen elő!

Egyensúlykeresés változó világunkban

A világon talán mindenkinek ezt a legnehezebb megvalósítani, lehet az férfi vagy nő, családos vagy egyedülálló, idős vagy fiatal, sok diplomás vagy csak egyszerű háztartásbeli. Ebben a témában nincs nemzetiség, nincs kor, nincs végzettség, nincsenek határok, ebben a témában csak ember van, aki szeretné összehangolni a dolgokat, megtartani az egyensúlyt. Hogyan? Erre a kérdésre mindenki egyénileg keresi a választ, de a te történeted, az ő története, az én történetem alkalomadtán segíthet ebben a választáskeresésben. Ezért is adtuk ezt a címet az unitárius és unitárius-univerzalista nők 2012. október 4–7. között Marosvásárhelyen rendezendő második világtalálkozójának.

A híres pszichiáter, Alfred Adler szerint nincs az a társadalmi probléma, baj, amelyet nem lehetne kommunikációval enyhíteni. 2009-ben a houstoni világtalálkozón a világ minden sarkából összegyűlt, több mint 600 nő hasonlóan gondolkodott, amikor megfogalmazta, hogy a közösség megtartó ereje a kommunikáción alapuló kapcsolattartás lehet. Az alábbiakban arra kértünk néhány résztvevőt/szervezőt, hogy osszák meg az Unitárius Közlöny Olvasóival: ki mivel tért haza, és hogy az akkori élmények hogyan íródtak be életükbe, illetve milyen gondolatokkal készülnek az előttük álló eseményre. (Nagy Gizella)

Mi volt a legnagyobb élményed az első világtalálkozón?

Patkó Éva: Személyes történetek megismerése a világ minden tájáról. A nigériai nők üzenete nagy hatással volt rám. Azért nem vehettek részt a találkozón, mert nem kaptak vízumot, és éppen ezek a nők üzentek kitartást a szervezőknek és résztvevőknek a gazdasági válságban.

Koppándi Éva: A legjobban egy indiai ügyvédnő magával ragadó előadása tetszett, aki az indiai nők hátrányos helyzetéről beszélt. A legfelemelőbb mégis az az élmény volt számomra, ahogy a különböző kultúrák és generációk találkoztak egymással, ahol egymás megismerése, megértése volt a cél, és ezáltal a nőket érintő legfontosabb kérdések megfogalmazása nemzetközi szinten.

Páll Krisztina: Vegyes érzésekkel, de energiával tele, új baráti kapcsolatokkal a tarsolyomban tértem haza. A találkozón igazi nagy élményem az volt, hogy képes voltam sok-sok ember előtt beszélni terveimről, munkámról, és ezt a nők nagy része értékelte. A kerekasztal beszélgetés után csak úgy özönlöttek a gratulációk. A kiscsoportokat is, bár tagjai különböző országokból jöttek, sikeresen levezettük. Nagyon nagy elégtétel volt számomra, és ez a konferencia megerősítette abbéli hitemet, hogy mint nő képes vagyok sok mindenre, csak akarni és merni kell.

Miért tartod fontosnak és hasznosnak, hogy a második világtalálkozót Erdélyben, Marosvásárhelyen szervezzük?

Patkó Éva: Egy új helyszín, egy új kontinens új perspektívákat ad ugyanazon problémák megközelítésére.

Simó Melinda: Eljött az ideje annak, hogy bemutadjon, ami Houstonban megfogant, és azóta érlelődött, növekedett, és egy másabb fejlődési szintre jutott.

Koppándi Éva: 12 taggal a mi, erdélyi csapatunk számított a legnépesebbnek a konferencián, ez azért is fontos, mert a mi, erdélyi unitárius gyökereink jelentik a nemzetközi unitárius nőkonferenciák alapját. Az erdélyi unitárius hagyományainkra építve nyitottá kell válnunk arra, hogy megismerjük a nők amerikai, európai, indiai, Fülöp-szigeteki helyzetét, problémáit. Új ismeretségek születésével új, közös célokat tűzhetünk ki, melyek az egyházközségek testvérgyülekezeti kapcsolatait tovább mélyítik, illetve segítik a helyi nőszövetségek munkáit.

Mi az, amit érdemesnek tartasz átvenni, megtanulni a houstoni találkozóból?

Koppándi Éva: A houstoni konferencián kiscsoportokba rendeződve konkrétan és részletesen megtárgyaltuk a nőket érintő legfontosabb problémákat, rangsoroltuk azokat, és megfogalmaztuk a legfontosabb kérdéseket, mint például az egészségügy, a nevelés, az oktatás hiányosságai. A további tervek, célok és megoldások folytatásra várnak, amelyre a második találkozó kiváló alkalom lesz.

Patkó Éva: A jó szervezést és fontos mondanivalót tolmácsoló előadók meghívását.

Simó Melinda: A houstoni találkozó tele volt lelkesedéssel, nyitottsággal, azzal az örömmel, hogy elkezdődik valami. Sokat tanultam ott a nők egészséges önérvényesítési lehetőségeiről.

Mit tartasz fontosnak, milyen értékeket szeretnél felmutatni magunkról a világtalálkozón?

Koppándi Éva: Erdélyi unitárius közösségeink hagyományait, népművészetét és megmaradásának lehetőségeit. Hiszem, hogy megmaradásunk alapja a nő helytállása az élet minden területén, a család és közösség összetartása, család és karrier összeegyeztetése, illetve a saját belső harmóniánk fenntartása. A nők feladatai megszorodtak az elmúlt évtizedekben, sokunknak jelenthet jó érzést, adhat erőt, ha ezeket meg tudjuk beszélni, ha a hasonló problémákat meg tudjuk osztani egymással.

Simó Melinda: Az erdélyi unitárius nőszövetségeknek hangsúlyozottan támogató szerepe van. Támogatják az egyházközségeket, a hátrányos helyzetűeket, nagy jelentőségű karitatív munkát végeznek. A másokkal való törődés értékjellegét hangsúlyoznám konkrét, személyes élménymegosztás formájában.

Mivel járulhatnak hozzá a nőszövetségeink tagjai a 2012-es találkozó sikeres lebonyolításához?

Patkó Éva: A részvételükkel, és ha van kedvük, akkor önkéntes munkával. Szerintem ez a legfontosabb.

Koppándi Éva: Szeretnénk, ha a nőszövetségek a lehető legnagyobb számban vennének részt a találkozón, amely nemcsak felüdülést jelentene a nőknek, kiszakadást a hétköznapi robotjából, hanem valódi élményt és találkozási, tanulási lehetőséget. Fontos, hogy szép szám-

ban képviseltesük magunkat, színes népviseletünkkel, népi iparművészetünkkel együtt, gondolok itt a varrottasainkra és a festett bútorainkra is.

Simó Melinda: Én azt szeretném, hogy piros betűs napok legyenek 2012-ben azok, amelyeket Marosvásárhelyen együtt töltünk. Ahogyan az ünnepeinkre, úgy készüljünk erre is: lélekben és fizikailag, hiszen tudjuk, hogy az ünnep milyenségét a melléállásunk, felkészülésünk határozza meg. Ahogyan öregotthonunkat, úgy a szervezést is lehetne segíteni adományokkal, amelyek helyi szeretetvendégségek rendezéséből gyűlnek.

Milyen eredménye, hozadéka várható a találkozónak?

Patkó Éva: Az itthoniak gyakoribb kapcsolattartása egymással és a kialakult nemzetközi kapcsolatok továbbápolása. Közös gondolatok, célok megfogalmazása.

Koppándi Éva: Kapcsolatokat építeni és ápolni, párbeszédet folytatni egymással, közös célokat kitűzni és

megvalósítani, együttműködni és együtt-dolgozni, a kommunikáció hatékonyabb eszközeit megismerni és felhasználni, valamint megmutatni magunkat a világ más területein élő nőknek.

Simó Melinda: Számomra az lenne eredmény, ha az együtt töltött idő alatt találnék olyan útravalót, amit a hétköznapiakban elővehetek, barátságokra, megosztott élményekre, követhető életpályákra gondolok.

Mit üzensz a nőszövetség tagjainak, a Közlöny olvasóinak?

Patkó Éva: Jöjjenek jókedvvel, nyitottsággal, és a találkozó sikereire összpontosítsanak!

Páll Krisztina: Szeretettel várjuk a találkozóra! Legyenek optimisták, keressék mindenben a szépet és a jót!

Simó Melinda: Figyeljenek magukra 2012-ben is és ismerjék fel a mindennapok apró csodáit, és legyenek azzal ezeket megosszák, valamint bánjanak őszintén az érzéseikkel.

ifjúsági oldal

Vargyasiak a dal, a tánc és a szép szó ünnepein

Pájer György

Kipirult arcok, dobbanó lábak, dörgő tapsvihar – így lehetne röviden összegezni a hagyományos Erdővidéki Néptáncfalalkozót. 2011. november 26-án a Vargyasi Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (VADFIE) és a Vargyasi Néptáncsoport (István Il-dikó irányítótanár) szervezésében immár hetedik alkalommal került sor Vargyason erre a rangos, nagy tömeget megmozgató rendezvényre. A hagyományt évekkel ezelőtt a helyi önkormányzat indította el, ezt folytatják és szélesítik az ifjak az ODFIE és a Kovászna megyei önkormányzat támogatásával.

Az idei néptáncfalalkozóra több mint 250 gyermek és fiatal jött el Nagybaconból, Bibarcfalváról, Barótról, Bardocról és Nagyajtáról, hogy a helyi táncosokkal együtt ünnepeljenek a népi hagyományok jegyében. Elfogadta a vargyasiak meghívását a sztárvendégnek számító csíkszögödi Három Néptáncgyűttes is, amely nemcsak a néptáncfalalkozón aratott nagy sikert, hanem a másnapi, a *Teremtés története* című tánc-

színházi bemutatójával is. A közönség elismerő tapsa kárpótolta a szereplőket a rengeteg próba fáradalmáért, a szervezőket pedig a többnapos befektetett munkáért.

A VADFIE és Vargyas Község Polgármesteri Hivatala ezúttal is köszönetet mond a támogatóknak és mindazoknak, akik segítettek a két-napos rendezvény sikeres lebonyolításában: Lőrincz László, ifj. Sugár Lajos, Szócs Miklós, Barabás Lajos, Szócs József, Katona László, Sütő Olga, Vásárhelyi József, Ilkei Ferenc polgármester, a helybeli unitárius egyházközség és a helyi önkormányzat, Buksa Miklós (Barót), Varga Géza (Erdőfüle), Budvár Kft., Andorkó János (Székelyudvarhely).

Fontos egymás megismerése, a hagyomány ápolása, az egymástól való tanulás és az együtt-szórakozás élménye, ez pedig megvalósult – vallják a VADFIE tagjai. Ennek a gondolatnak a jegyében vágtak neki december 11-én az oda-vissza 420 km-es útnak, hogy részt vehessenek a Fehér megyei Búzásbocsárdon tartott kö-

zösségi napon. A *Közösségi Nap a Szórványban* elnevezésű rendezvényt az Erdélyi Magyar Ifjak Szórványért szakcsoportja, a búzásbocsárdi református egyházközség és a helyi polgármesteri hivatal szervezte. Vasárnap délután az ünnepélyes megnyitón Boros László lelkipásztor üdvözlölte a jelenlévőket és a meghívott dicsőszentmártoni és vargyasi vendégeket. A kultúrotthont megtöltő lelkes helyi magyar közönség vastapssal értékelte a műsorszámokat. Népdalokat énekelt Boros Erzsébet (Búzásbocsárd), a VADFIE színjátszói (Farkas Sándor, Tánczos Oszkár, Nagy Beáta, Gánya Ervin, Trinfá Zoltán, László Gábor) pedig a Farkas Emese tanítónő által betanított *Körforgalom* című komédiát mutatták be. A műsort a dicsőszentmártoni Kökényes Néptáncgyűttes fellépése zárta.

Úgy éreztük, hogy az előadásunkért többet kaptunk, mint amennyit adhattunk: a szórványban élő magyarok meleg szeretetét és háláját. Valóban megvalósult a rendezvény motója: „*Ha ajándékot adsz: add a szíveddel, nehogy a kinyújtott kéz ott maradjon viszonzást várni.*” Ezúton is köszönetünket fejezzük ki a támogatóknak: a Fabó Imre Alapítványnak, az EMI Szórványért szakcsoportjának és Kovászna megye önkormányzatának.

I. ODFIE-GÁLA

Palkó Zalán-Koppány

Ezt írta azon a jelvényen, amelyet a munkatársaknak és a meghívottaknak ajándékoztunk belépéskor. De várjunk egy percet! Hogyan is jutottunk a jelvényig? És mi is az ODFIE-gála? – kérdezheti joggal az Olvasó.

Kezdjük az elejétől. Már rég megfogalmazódott bennünk, hogy minden országos rendezvény után egy kiértékelőt kellene tartunk. Pihenni, beszélgetni, és egy kicsit utána járni, hogy milyen feladatok maradtak befejezetlenül. Mindig fejtörést okoz, hogy miként is köszönjük meg a sok segítséget munkatársainknak, támogatóinknak egy-egy rendezvény után.

Ennek az ötletnek a kivitelezésére az Országos Dávid Ferenc Ifjúsági Egylet (ODFIE) választmánya olyan döntést hozott, hogy minden évben tartunk egy évzáró gálát. Az előbb

említett rendezvényre pedig azokat hívjuk meg, akik nélkül nem rendezvény a rendezvény. Egy kicsit egyszerűbben: munkatársakat, díjazottakat és támogatókat hívnánk meg egy kis szeretetvendégségre, beszélgetésre.

Így választottuk idén első alkalommal a december 10-i dátumot. Már előtte egy hónappal lázasan készülődtünk. Kiegészítettük a hiányzó készleteinket, meghívtuk az országos rendezvényeink díjazottjait, támogatóit. Úgy gondoltuk, hogy miért ne hívhatnánk meg pár ifjú tagunkat, akik helyi szervezőként részt vettek az országos rendezvényeinken. Egy fajta vallomásra kértük fel őket. Mit is jelentett nekik a rendezvény? Hogyan élték át?

Ez a nap nemcsak a gáláért volt fontos nekünk, hanem ezen a napon avattuk fel az új egyleti irodánkat is. Csak jelképes tett volt ez, hiszen lassan egy éve rendelkezésünkre áll az iroda az Erdélyi Unitárius Egyház jóvoltából.

De miért is fontos az irodaavató? – ez is egy jó kérdés. Azért, mert ennek keretében lelepleztük az ODFIE családfáját, amely a falra van rajzolva. Ezen a fán helyet kaptak az egyelet volt és jelenlegi vezetői, munkatársai, segítői. A leleplezés után mindenki lázasan kezdte keresni a saját és barátai fényképét a családfán. Ám ez még csak a bemelegítő volt. Az irodaavató után a szervezők mindenkit felkísértek a János Zsigmond Unitárius Kollégium Felvinczi György-dísztermébe. Most kezdődött igazán csak a gála! A falakra az országos rendezvényeink képeiből tallóztunk. Alattuk újságcikkeket helyeztünk el, amelyeket az év során az országos és helyi sajtó tett közzé. Bálint Benczédi Ferenc püspök köszöntője után kronológiai sorrendbe vetjük a rendezvényeinket, és a legfeledhetetlenebb pillanatokat újra felidézünk. Meghallgattuk a Versmondó- és népdaléneklő verseny dobogósait, valamint újra megnéztük a Szabédidő Színjátszó találkozó első helyezettjének, a marosvásárhelyi csoportnak a színdarabját.

Bevezettünk egy új – remélhetőleg hagyományteremtő – mozzanatot is: az öt évnél régebb tevékenykedő egyletes társainkat kitüntettük egy kerámiamedállal. A nagy tapsvihar közepette észre sem vettük, mennyire eltelt az idő. Egy kis szeretetvendégség után többen is úgy gondoltuk, hogy az év utolsó rendezvényeként nem is képzelhettünk el mást, mint az I. ODFIE-gálát.

Sportnap Háromszéken

Ghinea Lóránd

November 26-án második alkalommal került megrendezésre az egyletes sportnap Sepsiszentgyörgyön. Ez a rendezvény több mint 60 fiatalt mozgató meg, lányt és fiút is egyaránt. A résztvevő egyletek a következő városokból jöttek: Kolozsvár, Brassó, Ürmös, Kökös, Kálnok, Árkos, Sepsiszentgyörgy és az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) szentgyörgyi szervezete.

A rendezvényt egy rövid áhítattal kezdtük, amit Bíró Attila kökös lelkész tartott, majd kezdetét vették a sporttevékenységek. Három sportág közül lehetett választani: foci, kosárlabda és asztalitenisz. Mindhárom esetben meglátszott a küzdelem és a győzni akarás, de ugyanakkor büszkén kijelenthetjük, hogy a sportszerűség és az em-

bertársunkkal szembeni tisztelet végig jelen volt. A fiúk inkább fociban és asztaliteniszben, a lányok kosárlabdában próbálták megmutatni tehetségüket, de ez persze megoszlott – láthattunk lányt is focizni és fiút is kosárazni.

A rendezvényen résztvevő csapatok pozitív visszajelzéssel és a sportnap végén tapssal fejezték ki azt, hogy jól érezték magukat, és várják a folytatást. A sportnap végén eredményhirdetésre került sor, a következők szerint:

Foci: I. Ürmös, II. Kökös, III. Sepsiszentgyörgy. Legjobb játékos: Nagy Róbert (Kökös). Legjobb kapus: Váncsa Gergely (Árkos).

Kosárlabda: I. Kolozsvár, II. EMI, III. Sepsiszentgyörgy. Kosárléány: Mester Nagy Beáta (EMI). Kosárléány: Benedek Csongor (Kolozsvár).

Asztalitenisz: I. Benedek Csongor (Kolozsvár), II. Tóth Mózes (Ürmös), III. Budai Norbert (Ürmös).

Hozomány

Csúnya, sovány lány igazgató apja mondja a fiatalembernek, aki beosztottja:

– Fiatalember, ha elveszi a lányomat, kap 10 000 euró hozományt.

– ...! – mondja a vőjelölt. (A poén a rejtvényben.)

Vízzintes: 1. A

poén első része. 14. Mezőgazdasági munkás Dél Amerikában. 15. Katafalk. 16. Valamint. 17. Noszogató. 19. London folyója. 20. Vegyi anyag, szénhidrogén-féleség. 21. Földet forgat. 22. Egymás után mond. 25. Angol sörfajta. 27. Kémiai egység. 28. Bajkál–Amur vasútvonal, röviden. 31. Délnémet művészcsalád volt. 33. Régi húros hangszer. 34. Bizony, a *Halotti beszéd*ben. 36. Mezőgazdasági eszköz. 38. Arra a helyre. 40. Mészáros. 42. Juhok szállása. 44. Halaszt. 45. Múlás (idő). 46. Lenti helyre. 47. **A poén második része.**

Függőleges: 1. Az egyik szülő, becézve. 2. Muzsika. 3. Pater ..., Miatyánk, latinul. 4. Olasz férfinév. 5. Angol úr, röviden. 6. A fekete kaszás. 7. Eredmény hivatalos megkérdőjelezése. 8. Német elektronikai márka. 9. Férfinév. 10. ... West, filmsztár. 11. Magyar vezér volt. 12. Szemmel figyel. 13. Belgiumi folyó. 18. Őszi eső jelzője. 23. Lőszeres láda. 24. Újság. 26. Maros megyei város. 27. Ilók mesebeli társa. 28. Lázás. 29. Farkasvezér a Dzsungel könyvében. 30. Nagyon szép, nagyszerű. 32. Délkelet-ázsiai nép. 33. Kúszónövény. 35. Becézett Antal. 37. Kerül. 39. Anya párja. 41. Tudományos elgondolás. 43. Becézett Olivér.

Jó tanács

Egy ifjú költő panaszkodik a barátjának:

– Rémesek ezek a mai kritikusok! Egy sort sem írtak a legutóbbi kötetemről!

– Állj bosszút rajtuk! ...! – tanácsolja a barát. (A poén a rejtvényben.)

Vízzintes: 1. A poén első része. 14. Női név.

15. Édesség. 16. Hibás a kerámia vagy az üvegtárgy. 18. Álldogál valahol. 19. A magasba. 20. Kendertörő eszköz. 23. Árasztó. 25. Fonóeszköz. 27. Szent tárgy. 28. Oszama ... Laden, terrorista vezér volt. 30. Lószín. 31. Kardozó. 33. Ellenben. 34. Mértani test. 35. Mózes öt könyve. 37. Márványmintázatot készít. 38. Ilyen állat a ló is, az ökor is. 39. Leveleket továbbító intézmény. 41. Bolgár hegység. 42. Bibliai név. 44. Zamatos, aromás. 45. **A poén befejező része.**

Függőleges: 1. Szlovák, gúnyosan. 2. Szabályoz. 3. Könnyezik. 4. Táplálkozó. 5. Római kettes. 6. Német tanács. 7. Hajcihő része! 8. Sokmindent ismerő. 9. Herélt bika. 10. Nagy, borzas hajviselet. 11. Budapesti Rendőr Főkapitányság, röviden. 12. Szántó eszköz. 13. A föld felszíni rétege. 17. Arany János hőse. 18. ... misa est! 20. Róma folyója. 21. Ab cüg! 22. Következmény. 24. Pimasz, büszke. 26. Van ilyen ház is. 28. Nagy haszon, jutalom jelzője. 29. Falu Szilágy megyében. 30. Állás. 32. Azt szeretné, ami másoknak van, arra fáj a foga. 34. Ábel testvére. 36. Peer Gynt anyja Ibsen művében. 40. Ilyen írás az ogamírás. 42. Kés része. 43. Ásványi fűszer.

(A rejtvényeket Forrai Tibor készítette)

ISSN 1220-8418

Kiadja
az Erdélyi Unitárius Egyház
Kolozsvár
Alapítási év: 1888
Új sorozat (1990-től)

Szerkesztőség:
Demeter Sándor Lóránd főszerkesztő
Bálint Róbert Zoltán szerkesztő
Sándor Krisztina médiareferens

Munkatársak:
Asztalos Klára (Nők Világa)
Gergely Noémi (ifjúsági oldal)

Tördelés: **Virág Péter**
Korrektor/olvasószerkesztő:
Kürti Miklós

Készült a kolozsvári Gloria Nyomdában.

A szerkesztőség postacíme:
400105 Cluj,
B-dul 21 Decembrie 1989 nr. 9.
tel./fax: (0)264-593236, -595927

kozlony@unitarius.org

A lapszám megjeleníthető
az Erdélyi Unitárius Egyház
központi honlapján: www.unitarius.org

Lapterjesztés és adminisztráció:
Szabó Zoltán
A lapok kiszállításával
kapcsolatos felvilágosítás:
Verbum Egyesület,
Simon Ferenc, tel: 0264-596478

A kéziratok szerkesztőségbe
érkezésének határideje:
a tárgyhó előtti hónap 20-a.

Kéziratokat nem őrzünk meg
és nem küldünk vissza.
Közlésre szánt fényképeket
kérésre visszaküldünk.
A lapban közölt írások
nem tükrözik feltétlenül
a szerkesztőség nézeteit.

A lapszám megjelenését
a Communitas Alapítvány
támogatta.

Egyensúlykeresés változó világunkban

Unitárius, unitárius-univerzalista
és más felekezetű nők
második világtalálkozója

Marosvásárhely, 2012. október 4–7.

Bejelentkezési határidő: 2012. március 31.

Résztvételi díj: **150 RON** (szállás családoknál)

Résztvételi díj a bejelentkezési határidő után:
200 RON (szállás családoknál)

Résztvételi díj szállással (szállodában, 4 ágyas
szobákban): **150 USD**

Támogatásra pályázni lehet az ICUUPW
weboldalán kiírt pályázati űrlap kitöltésével.

Érdeklődni lehet a szervezőknél,
a nőszövetségi elnököknél, a lelkeszi
hivatalokban és a következő telefonszámokon:

- erdélyi: 0040-(0)752-814.379
- magyarországi: 0036-305.828.915

Részletes tájékoztató: www.icuupw.com

Lapszámunk szerzői: **Albert-Nagy Ákos** teológiai hallgató (Kolozsvár–Sepsiszentgyörgy), **Asztalos Klára** UNOSZ-elnök (Kolozsvár), **Bálint Benczédi Ferenc** püspök (Kolozsvár), **Benedek Enikő** út- és hídépítő almérnök (Segesvár), **Benedek Jakab** lelkész (Segesvár), **Bíró Attila** lelkész (Kökös), **Ferenczi Enikő** kórházlelkész, mentálhigiénés szakember (Kolozsvár), **Ghinea Lóránd** diák (Sepsiszentgyörgy), **Gyerő Dávid** lelkész, közigazgatási előadótanácsos (Kolozsvár–Kolozs), **Kis Zsuzsanna** lelkész (Harangláb), **Koppándi Botond** teológiai tanár (Kolozsvár), **Lőrinczi Lajos** lelkész-esperes (Csehétfalva), **Nagy Gizella** (Marosvásárhely), **Orbán Erika** kórházlelkész (Sepsiszentgyörgy), **Pájer György** ODFIE–belkapcsolatok szakosztályvezető (Vargyas), **Palkó Zsolt Koppány** teológiai hallgató, ODFIE–társelnök (Székelykeresztúr–Kolozsvár), **Rácz Mária** lelkész (Kolozsvár), **Szabó László** lelkész (Szind–Kolozsvár), **Székely Kinga Réka** lelkész, ULOSZ-elnök (Homoródszentpéter), **Újvárosi Katalin** lelkész (Székelymúzsna)